

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 548/2017-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2017 o sťažnostiach [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou Mgr. Vandou Durbákovou, Krivá 23, Košice, ktorými namietajú porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 2 a čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 3, čl. 13 v spojení s čl. 3, čl. 14 v spojení s čl. 3 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práv podľa čl. 2 ods. 3, čl. 7 a čl. 10 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, práv podľa čl. 12 a čl. 13 Dohovoru proti mučeniu i inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu a práv podľa čl. 5 písm. b) a čl. 6 Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie:

- postupom Krajskej prokuratúry v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 13/14/7700 a jej rozhodnutiami zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016,
- postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby Stred, Banská Bystrica, v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 a jeho rozhodnutiami z 23. novembra 2015 a 22. marca 2016,
- postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 426/13 a jej rozhodnutím z 9. januára 2014,
- postupom Okresnej prokuratúry Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 393/13 a jej rozhodnutím zo 17. októbra 2013,
- postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby Východ, Košice v konaní

vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-187/OISV-V-2013 a jeho príkazom zo 16. augusta 2013, ako aj jeho rozhodnutím z 23. augusta 2013 takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ v 1. rade“) a [REDAKOVANÉ] (spolu ďalej aj „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 2 a čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 3, čl. 13 v spojení s čl. 3, čl. 14 v spojení s čl. 3 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práv podľa čl. 2 ods. 3, čl. 7 a čl. 10 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“), práv podľa čl. 12 a čl. 13 Dohovoru proti mučeniu i inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (ďalej len „dohovor proti mučeniu“) a práv podľa čl. 5 písm. b) a čl. 6 Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (ďalej len „dohovor o odstránení rasovej diskriminácie“) postupom Krajskej prokuratúry v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 13/14/7700 a jej rozhodnutím zo 16. februára 2016, postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby Stred, Banská Bystrica (ďalej len „SKIS-stred“), v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 a jeho rozhodnutím z 23. novembra 2015, postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 426/13 a jej rozhodnutím z 9. januára 2014, postupom Okresnej prokuratúry Košice-okolie (ďalej aj „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 393/13 a jej rozhodnutím zo 17. októbra 2013, postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly

a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby Východ, Košice (ďalej len „SKIS-východ“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-187/OISV-V-2013 a jeho príkazom zo 16. augusta 2013 (ďalej aj „príkaz SKIS-východ zo 16. augusta 2013“), ako aj jeho rozhodnutím z 23. augusta 2013. Predmetná sťažnosť bola vedená pod sp. zn. Rvp 4955/2016.

2. Dňa 19. júla 2016 bola ústavnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľov, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 2 a čl. 16 ods. 2 ústavy, práv podľa čl. 3, čl. 13 v spojení s čl. 3, čl. 14 v spojení s čl. 3 a čl. 13 dohovoru, práv podľa čl. 2 ods. 3, čl. 7 a čl. 10 medzinárodného paktu, práv podľa čl. 12 a čl. 13 dohovoru proti mučeniu a práv podľa čl. 5 písm. b) a čl. 6 dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie postupom Krajskej prokuratúry v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 13/14/7700 a jej rozhodnutím z 19. mája 2016, postupom SKIS-stred v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 a jeho rozhodnutím z 22. marca 2016, postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 426/13 a jej rozhodnutím z 9. januára 2014, postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 393/13 a jej rozhodnutím zo 17. októbra 2013 a postupom SKIS-východ v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-187/OISV-V-2013 a jeho príkazom zo 16. augusta 2013, ako aj jeho rozhodnutím z 23. augusta 2013. Predmetná sťažnosť bola vedená pod sp. zn. 9396/2016.

3. Uznesením pléna ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 10/2016-9 zo 14. septembra 2016 boli obe sťažnosti spojené na spoločné konanie.

4. V označených konaniach sťažovatelia vystupovali ako poškodení, a to v súvislosti s udalosťami, ktoré sa stali počas výkonu policajno pátracej akcie „100“ vykonanej 19. júna 2013 na [REDAKOVANÉ] ulici v Moldave nad Bodvou a následne na Obvodnom oddelení Policajného zboru Moldava nad Bodvou.

5. Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľ v 1. rade adresoval 17. júla 2013 Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, sekcii kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby,

odboru inšpekčnej služby v Bratislave trestné oznámenie, v ktorom podrobne popísal konanie príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru Moldava nad Bodvou (ďalej len „príslušníci Policajného zboru“) proti jeho osobe a žiadal o prešetrenie zásahu polície z 19. júna 2013 a konania príslušníkov Policajného zboru proti jeho osobe. Zároveň v záujme zachovania čo najširšej objektivity vyšetrovania žiadal, aby jeho trestné oznámenie bolo postúpené na vybavenie inšpekčnému oddeleniu, ktoré nesídlí v Košiciach, keďže bol toho názoru, že nie je vylúčené, že „*vyšetrovatelia 4. Inšpekčného oddelenia v Košiciach majú vzťah k zasahujúcim príslušníkom PZ, ktorí sa dopustili popisovanej činnosti*“.

Zástupca generálneho riaditeľa a súčasne riaditeľ SKIS-východ príkazom ČVS: SKIS-187/OISV-V-2013 zo 16. augusta 2013 rozhodol, že trestnú vec týkajúcu sa podozrenia z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) neodníma SKIS-východ.

Vyšetrovateľ SKIS-východ uznesením sp. zn. ČVS: SKIS-187/OISV-V-2013 z 23. augusta 2013 odmietol trestné oznámenie sťažovateľa v 1. rade, keďže podľa neho nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Proti uvedenému uzneseniu sťažovateľ v 1. rade podal 4. septembra 2013 sťažnosť, ktorou namietal nesprávnosť výroku uznesenia a tvrdil, že vyšetrovateľ SKIS-východ na základe zistených skutočností nesprávne vyhodnotil skutkový stav veci a vyslovil nesprávny právny záver, vec nedostatočne preskúmal, nevykonal dostatočné dokazovanie, a jeho rozhodnutie tak bolo vydané predčasne bez náležitého objasnenia veci. Bol toho názoru, že zásah polície proti jeho osobe nebol v konaní pred začatím trestného stíhania dostatočne prešetrený, dôvody na začatie trestného stíhania boli dané a odmietnutie veci sa javilo byť predčasné. Namietal, že odmietnutím trestného oznámenia došlo k porušeniu zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci, a teda k rozporu so zákonom. Sťažnosť bola uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 393/13-5 zo 17. októbra 2013 zamietnutá ako nedôvodná.

Taktiež proti označenému príkazu zo 16. augusta 2013 o neodňatí veci SKIS-východ podal sťažovateľ v 1. rade na Okresnej prokuratúre Bratislava I podnet na preskúmanie jeho zákonnosti. V podnete namietal rozpor rozhodnutia so zákonom, keď orgány činné v trestnom konaní nezabezpečili nestrannosť a nezávislosť prešetrovania oznámeného skutku. Okresná prokuratúra Bratislava I podnet sťažovateľa v 1. rade odstúpila miestne príslušnej dozorujúcej okresnej prokuratúre. Dozorujúci prokurátor konštatoval, že nie je príslušný preskúmať správnosť a zákonnosť napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovení Trestného poriadku.

Proti uzneseniu okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 393/13-5 zo 17. októbra 2013, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa v 1. rade podaná proti uzneseniu SKIS-východ o odmietnutí trestného oznámenia, podal sťažovateľ v 1. rade Krajskej prokuratúre v Košiciach podnet na preskúmanie zákonnosti a postupu prokurátora okresnej prokuratúry, v ktorom namietal, že rozhodnutie prokurátora je v rozpore so zákonom, keďže pri rozhodovaní o podanej sťažnosti prokurátor vec nedostatočne preskúmal, nesprávne vyhodnotil predložené skutočnosti a dôvodnosť podanej sťažnosti a dospel k nesprávnym záverom. Rovnako žiadal aj o preskúmanie postupu prokurátora okresnej prokuratúry vo vzťahu k upovedomeniu, ktorým sťažovateľ v 1. rade informoval o svojej nepríslušnosti preskúmať správnosť a zákonnosť príkazu zo 16. augusta 2013 v zmysle ustanovení Trestného poriadku, bez toho, aby tento podnet odstúpil príslušnému orgánu.

Prokurátorka Krajskej prokuratúry v Košiciach upovedomením č. k. 1 Kn 426/13-7 z 9. januára 2014 informovala sťažovateľa v 1. rade, že napadnuté rozhodnutia aj postup vyšetrovateľa SKIS- východ a prokurátora okresnej prokuratúry sú zákonné, a podnet sťažovateľa v 1. rade ako nedôvodný odložila.

Sťažovateľ v 1. rade podal 7. marca 2014 Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet na preskúmanie zákonnosti a postupu prokurátorky Krajskej prokuratúry v Košiciach, v ktorom namietal, že jej rozhodnutie je v rozpore so zákonom, keďže pri rozhodovaní o podanom podnete vec nedostatočne preskúmala, nesprávne vyhodnotila predložené skutočnosti a dôvodnosť podaného podnetu a dospela k nesprávnym záverom.

Prokurátor generálnej prokuratúry podnet sťažovateľa v 1. rade ako nedôvodný odložil (o čom sťažovateľ v 1. rade informoval upovedomením o vybavení podnetu

z 9. mája 2014) s poukazom na skutočnosť, že sa stotožnil s názorom sťažovateľa v 1. rade, že postup vyšetrovateľa Policajného zboru, prokurátora okresnej prokuratúry, ako aj prokurátorky Krajskej prokuratúry v Košiciach nebol správny a v ich postupe a rozhodovaní bolo zistené pochybenie, avšak namietaný nezákonný postup už v súčasnej dobe neopodstatňuje prijatie akýchkoľvek opatrení, ktoré už prijaté boli, keďže 20. januára 2014 bolo začaté trestné stíhanie vo veci podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku.

Zo strany generálnej prokuratúry bol postupom podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) 27. novembra 2013 vydaný pokyn na začatie trestného stíhania na účel vykonania komplexného vyšetrovania k udalostiam týkajúcim sa sporného policajného zásahu.

6. Uznesením vyšetrovateľa SKIS-stred sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 20. januára 2014 bolo začaté trestné stíhanie za

- zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) a § 140 písm. h) Trestného zákona (ďalej aj „bod 1“ alebo „bod 1 začatého trestného stíhania“),

- prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (ďalej aj „bod 2“ alebo „bod 2 začatého trestného stíhania“),

- prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona (ďalej aj „bod 3“ alebo „bod 3 začatého trestného stíhania“),

- prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona spáchaného s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (ďalej aj „bod 4“ alebo „bod 4 začatého trestného stíhania“),

- zločin mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania podľa § 420 ods. 1 a 2 písm. e) Trestného zákona (ďalej aj „bod 5“ alebo „bod 5 začatého trestného stíhania“).

7. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ SKIS-stred uznesením ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 23. novembra 2015

- podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie pre skutok č. 1 uvedený v uznesení o začatí trestného stíhania pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 20. januára 2014 právne kvalifikovaný ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) a § 140 písm. b) Trestného zákona, lebo tento skutok nebol trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci;

- podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie pre skutok č. 4 uznesenia o začatí trestného stíhania pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 20. januára 2014 právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, lebo bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie;

- podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie pre skutok č. 5 uznesenia o začatí trestného stíhania pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 20. januára 2014 právne kvalifikovaný ako zločin mučenie a iné neľudské alebo kruté zaobchádzanie podľa § 420 ods. 1 a 2 písm. e) Trestného zákona, lebo bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie, a

- podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie pre skutok č. 6 uvedený v uznesení o začatí trestného stíhania pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 8. septembra 2014 právne kvalifikovaný ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, lebo skutok nebol trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci.

8. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ SKIS-stred uznesením sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 22. marca 2016

- podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie pre skutok č. 2 uvedený v uznesení o začatí trestného stíhania pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 20. januára 2014 právne kvalifikovaný ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, lebo bolo pochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie;

- podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie pre skutok č. 2 uznesenia o začatí trestného stíhania pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014

z 20. januára 2014 právne kvalifikovaný ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, lebo tento skutok nie je trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci;

- podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku s poukazom na § 215 ods. 4 Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie pre skutok č. 3 uznesenia o začatí trestného stíhania pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 20. januára 2014 právne kvalifikovaný ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona, lebo bolo nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie.

9. Sťažovatelia v sťažnosti k udalosti z 19. júna 2013 uvádzajú, že *„Príslušníci PZ sa pri zaistení, ich eskortovaní na OO PZ a ich následnom umiestnení v priestoroch OO PZ Moldava nad Bodvou voči obidvom... počas výkonu služobnej činnosti správali takým spôsobom, že im úmyselne spôsobovali telesné a duševné utrpenie tak, že ich verbálne zosmiešňovali, vyhrážali sa im, sťažovateľa v 1. rade kopali a bili tak, aby to sťažovateľ v 2. rade a niektoré ďalšie predvedené osoby videli, a tým u nich vzbudili strach“*.

Počas tejto akcie došlo podľa sťažovateľov zo strany zúčastnených príslušníkov Policajného zboru k takému spôsobu použitia donucovacích prostriedkov, ktorých intenzita a predovšetkým opodstatnenosť nasvedčuje použitiu hrubej a bezdôvodnej sily proti osobám nachádzajúcim sa v tom čase v osade, ako aj neoprávnenému vstupu do obydlia a poškodzovania cudzích vecí. Následkom použitia donucovacích prostriedkov boli viacerým obyvateľom osady spôsobené zranenia, ktoré si objektívne vyžiadali lekárske ošetrovanie alebo vyšetrenie. Sťažovatelia, ako aj ďalší poškodení a svedkovia vo svojich výpovediach vypovedali o značnej agresivite policajtov, dokonca v rámci vyšetrovacích úkonov opoznali konkrétne osoby, ktoré aktívne proti nim použili donucovacie prostriedky.

V prípade obidvoch sťažovateľov možno podľa ich názoru *„vyššie popísané zaobchádzanie príslušníkov PZ... od ich zaistenia v lokalite na [REDAKOVANÉ] a do ich prepustenia z OO PZ Moldava nad Bodvou považovať za mučenie v zmysle čl. 3 Dohovoru a vyššie citovaných medzinárodných dohovorov. Ak by ústavný súd aj napriek tomu dospel k záveru, že zaobchádzanie príslušníkov PZ so sťažovateľmi nedosiahlo taký stupeň, aby mohlo byť považované za mučenie, je nesporné, že je možné definovať ho ako iné kruté,*

neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie v zmysle čl. 3 Dohovoru a vyššie citovaných medzinárodných zmlúv.

Okrem priameho fyzického a psychického násilia zo strany príslušníkov PZ možno za ďalšie kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie považovať aj samotné naplánovanie, nariadenie a vykonanie policajnej akcie, ktorá sa uskutočnila dňa 19.06.2013 v čase od 19:00 hod. v lokalite [REDAKOVANÉ] v Moldave nad Bodvou, zo strany funkcionárov PZ, nasadenie neprimeraného počtu príslušníkov PZ a tolerovanie represívneho spôsobu vykonania tejto akcie.

Sťažovatelia túto akciu vnímajú ako jednoznačný akt odvety za napadnutie príslušníkov PZ zo dňa 16.06.2013 v tejto lokalite. Poukazujú pritom na skutočnosť, že v trestnom konaní bolo hodnoverne preukázané, že príslušný rozkaz o vykonaní akcie bol spracovaný a datovaný dňa 17.06.2015, teda po napadnutí hliadky v lokalite [REDAKOVANÉ]“.

10. Sťažovatelia v sťažnosti poukazujú na porušenie pozitívneho záväzku zabezpečiť účinné vyšetrowanie mučenia a iného krutého, neľudského či ponižujúceho zaobchádzania a namietajú, že zo strany štátnych orgánov došlo v namietanom prípade k porušeniu pozitívneho záväzku vyplývajúceho z čl. 3 dohovoru a ostatných v sťažnosti označených medzinárodných zmlúv, zabezpečiť vedenie účinného vyšetrowania mučenia a iného krutého a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania, a poukazujú na požiadavky kladené na proces vyšetrowania ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“):

„i) Štátne orgány sú povinné konať okamžite po podaní sťažnosti (podnetu) a aj v prípade, ak im nebola doručená žiadna žiadosť (podnet), sú povinné konať z úradnej povinnosti, ak okolnosti nasvedčujú tomu, že k mučeniu, či krutému a neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu mohlo dôjsť.

ii) Vyšetrujúce osoby musia byť nezávislé na každom, kto je do udalostí zapojený.

iii) Vyšetrowanie musí byť účinné podľa práva i v praxi, čo znamená, že v zásade musí byť schopné viesť k hodnovernému objasneniu okolností prípadu a musí byť schopné viesť k identifikácii a k potrestaniu vinníkov; a nesmie byť bezdôvodne zdržiavané konaním, či nečinnosťou štátnych orgánov.

iv) *Vyšetrovanie musí byť promptné - musí prebiehať účelne a bez prietáhov tak, aby bolo možné zabezpečiť najlepšíu možnú kvalitu dôkazov.*

v) *Konanie musí splňať dostatočnú mieru verejnosti, aby bola zachovaná dôvera v dodržiavanie zásad právneho štátu vyšetrovateľmi, sťažovateľ musí mať právo navrhovať dôkazy, klásť otázky svedkom a podozrivým a mať prístup k vyšetrovaciemu spisu.*

Vyšetrovanie konania príslušníkov polície voči sťažovateľom nespĺňalo podľa názoru sťažovateľov vyššie uvedené požiadavky na vyšetrovanie v súlade s čl. 3 dohovoru, ale ani ďalšie požiadavky v zmysle vyššie citovaných medzinárodných dohovorov, čím bola porušená požiadavka účinnosti vyšetrovania dôvodného podozrenia z mučenia, krutého a neľudského zaobchádzania orgánmi činnými v trestnom konaní. Predovšetkým bola porušená požiadavka nezávislosti a nestrannosti (uvedená vyššie pod písm. ii)), požiadavka primeranosti a dôkladnosti (uvedená vyššie pod písm. iii)), požiadavka konať bez prietáhov (uvedená vyššie pod písm. iv)) ako aj požiadavka konať z úradnej povinnosti ai v prípade ak im nebol doručený podnet a tiež požiadavka konať okamžite po podaní trestného oznámenia (uvedená vyššie pod písm. i)).“

11. Požiadavka nezávislosti a nestrannosti bola v danej veci podľa názoru sťažovateľov porušená v prvom rade z dôvodu, že „vyšetrovanie po podaní trestného oznámenia sťažovateľa v 1. rade viedol Odbor inšpekčnej služby - východ, Úradu inšpekčnej služby, Sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR, a to aj napriek požiadavke sťažovateľa v 1. rade, uvedenej v predmetnom trestnom oznámení, adresovanom Odboru inšpekčnej služby v Bratislave, aby jeho trestné oznámenie bolo v záujme zabezpečenia objektivity a nestrannosti postúpené na vybavenie inšpekčnému oddeleniu, ktoré nesídi v Košiciach. Sťažovateľ v 1. rade vzniesol dôvodnú námietku, nakoľko mal za to, že nie je vylúčené, že vyšetrovatelia 4. Inšpekčného oddelenia v Košiciach (t. j. odboru inšpekčnej služby - východ) majú vzťah k zasahujúcim príslušníkom PZ, ktorí sa dopustili oznamovanej činnosti. Napriek tomu zástupca generálneho riaditeľa a súčasne riaditeľ úradu inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR príkazom zo dňa 16.08.2013 rozhodol, že trestnú vec neodníma odboru inšpekčnej služby východ, úradu inšpekčnej služby SKIS MV SR. Sťažovateľom v 1. rade

oznamované skutočnosti v prvom slede, v čase bezprostredne po skutku, tak prešetroval vyšetrovateľ inšpekcie v Košiciach.“

Podľa názoru sťažovateľa v 1. rade skutočnosť, že „jeho trestné oznámenie posudzoval vyšetrovateľ úradu inšpekčnej služby - východ, ktorý sídli v Košiciach, nemohla zabezpečiť nestrannosť a nezávislosť prešetrovania oznámeného skutku. Keďže vyšetrovanie musí vzbudzovať zdanie nezávislosti (pozri napr. Eremiášová a Pechová proti Českej republike, č. 23944/04, rozsudok z 16.2.2012, ods. 154), vzhľadom na vznesené námietky už v podanom trestnom oznámení, má sťažovateľ za to, že jeho vážne námietky zaujatosti orgánu, ktorý podané trestné oznámenie posudzoval, orgány činné v trestnom konaní nijako nevyvrátili.

Na tom, že vec pred začatím trestného stíhania nevyšetroval nezávislý a nestranný orgán, nič nemení ani dohľad prokurátora, ako formálne nezávislého štátneho zástupcu nad vyšetrovaním, pretože ani tento nie je dostatočnou garanciou nezávislosti takéhoto vyšetrovania. O tom svedčí aj činnosť dozorujúcej prokuratúry Košice - okolie, či Krajskej prokuratúry Košice, ktoré nereflektovali nedostatky vo vyšetrovaní namietané sťažovateľom v 1. rade, ktoré nakoniec konštatoval až prokurátor Generálnej prokuratúry SR.“

12. Sťažovatelia poukazujú tiež na závažný nedostatok vyšetrovania, a to „chýbajúcu nezávislosť a nestrannosť orgánu, ktorý vyšetrovanie viedol Sekciu kontroly a inšpekčnej služby MV SR (ďalej ako „SKIS“), v rámci vyššie uvedených štandardov Európskeho súdu, nie je možné považovať za nezávislý orgán vykonávajúci vyšetrovanie. Aj v tomto prípade sa ukázalo, že skutočnosť, že tento útvar je z hľadiska riadiacich väzieb podriadený výlučne ministrovi vnútra a formálne síce postavený mimo štruktúr polície, nevyhnutne nezaručuje jeho plnú nezávislosť v praxi. Aj napriek snahe o zabezpečenie vyššej miery nezávislosti vyšetrovania, v tomto verejnou sledovanom prípade, tým, že vyšetrovanie po začatí trestného stíhania viedol už príslušník odboru inšpekčnej služby Stred v Banskej Bystrici, namiesto miestne príslušného odboru inšpekčnej služby Východ v Košiciach, podľa názoru sťažovateľov, vzhľadom na inštitucionálnu a hierarchickú podriadenosť SKIS ministrovi vnútra, nepriniesla medzinárodným právom požadovanú nezávislosť vyšetrovania. V tejto veci nemožno opomenúť postoje a vyjadrenia ministra vnútra SR, Róberta Kaliňáka, bezprostredne po skutku aj niekoľko mesiacov po ňom, keď z pozície ministra vnútra

obhajoval postup polície, osobne, spolu s premiérom Róbertom Ficom, podporili a povzbudili príslušníkov PZ na OO PZ Moldava nad Bodvou pár dní po skutku v ich práci a vyjadroval sa o primeranosti zásahu dávno pred začatím oficiálneho trestného stíhania v tejto veci. Je nesporné, že pracovníci SKIS sú podriadení Ministerstvu vnútra SR tak ako aj príslušníci PZ, ktorí sa podľa tvrdení sťažovateľov mali na nich dopustiť zaobchádzania, ktoré vykazovalo znaky mučenia, resp. iného krutého a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania podľa čl. 3 Dohovoru a vyššie citovaných medzinárodných zmlúv.“.

Na uvedenom podľa sťažovateľov nič nemení ani zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 62/2015 z 29. septembra 2015, na ktoré odkazuje prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove vo svojom uznesení sp. zn. Kv 13/14/7700 z 19. mája 2016. Podľa názoru sťažovateľov je zrejmé, že zjednocujúce stanovisko podáva odpoveď na otázku, či *«Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, je zákonným subjektom vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní podľa Trestného poriadku podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a vôbec nerieši otázku, či pri vyšetrovaní trestných činov príslušníkov PZ je alebo nie je dostatočne nezávislá a nestranná. Skutočnosť, či SKIS je zákonným subjektom vo vyšetrovaní však sťažovatelia v konaní nespochybňovali, a preto sú odkazy prokurátora na toto zjednocujúce stanovisko pre danú vec právne irelevantné. Ako to sťažovatelia už uviedli vyššie, od začiatku poukazovali na chýbajúcu nezávislosť a nestrannosť orgánu, ktorý vyšetrovanie viedol. Na svojich argumentoch v tejto záležitosti trvajú a majú za to, že tieto neboli doposiaľ hodnoverne vyvrátené. Práve naopak, sťažovatelia majú za to, že citované zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR len potvrdzuje ich tvrdenia o chýbajúcej nezávislosti a nestrannosti, keď z neho o. i. vyplýva, že „inšpekčná služba je súčasťou Policajného zboru ako služba aj útvar tohto zboru (§ 4 ods. 1, ods. 2 zákona o Policajnom zbore) a pri činnosti inšpekčnej služby ide o výkon pôsobnosti (plnenie úloh) Policajného zboru pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov (§ 2 ods. 1 písm. b) a d) zákona o Policajnom zbore), a to prostredníctvom policajtov (§ 7 ods. 1 zákona o Policajnom zbore).».*

Sťažovatelia sú toho názoru, že orgány činné v trestnom konaní neboli nezávislé a nestranné, čím došlo k porušeniu jedného zo základných kritérií na účinné vyšetrovanie.

Tvrdia, že aj bez ohľadu na ďalšie nedostatky vyšetrovanie vecí prostredníctvom SKIS-východ a SKIS-stred hierarchicky a inštitucionálne podriadenej ministrovi vnútra Slovenskej republiky nespĺňa medzinárodné štandardy kladené na vyšetrovanie prípadov nezákonného zaobchádzania zo strany príslušníkov polície a nemožno ho tak považovať za účinné.

13. K požiadavke konať bezprostredne po podaní sťažnosti (trestného oznámenia), resp. z úradnej povinnosti sťažovateľa považovali za potrebné zdôrazniť, že trestné stíhanie napriek kvalifikovaným trestným oznámeniam bolo začaté až 20. januára 2014, teda po siedmich mesiacoch od spáchania skutku, a to na pokyn generálnej prokuratúry, ktorá po tom, ako na skutočnosti nasvedčujúce, že došlo k spáchaniu trestného činu, upozornila verejná ochrankyňa práva, ako aj splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity, vydala v novembri 2013 pokyn na začatie trestného stíhania.

Podľa sťažovateľov je nepochybné, že „aj časový odstup začatia trestného stíhania a realizovania jednotlivých vyšetrovacích úkonov mohol mať, a v tomto prípade aj mal, významný vplyv na jeho priebeh a závery. Je nepochybné, že výpovede poškodených a svedkov, ako aj znalecké dokazovania vo vzťahu k zraneniam sťažovateľov by mali väčšiu výpovednú hodnotu, ak by boli realizované v čase bezprostredne po skutku.“

Vzhľadom na uvedené bola podľa názoru sťažovateľov porušená požiadavka konať bezprostredne z úradnej povinnosti, resp. v tomto prípade aj požiadavka konať bezprostredne po podaní trestného oznámenia, pretože okolnosti jednoznačne nasvedčovali tomu, že mohlo dôjsť k mučeniu či krutému a neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, ktoré boli orgány štátu povinné účinne prešetriť.

14. Sťažovatelia namietajú aj porušenie požiadavky konať bez prietáhov. Podľa ich názoru *„prietahy v úvodnej fáze pred začatím trestného stíhania, trvajúce 7 mesiacov, kedy orgány činné v trestnom konaní vo veci nekonali a trestné konanie začali až 20.01.2014, viedli k strate významných dôkazov a spôsobili, že vyšetrovanie nedokázalo naplniť požiadavku dôkladnosti. Nekonanie orgánov činných v trestnom konaní po dobu 7 mesiacov narušilo dôveru sťažovateľov k orgánom činným v trestnom konaní a porušilo požiadavku konať bez prietáhov.“*

Ako už sťažovatelia uviedli vyššie, nevykonaním počiatočných úkonov ihneď po tom, ako sa OČTK dozvedeli o okolnostiach, ktoré nasvedčovali tomu, že mohlo dôjsť k mučeniu, či krutému a neludskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, zmarili účinnosť vyšetrovania samotného. Preto prietahy možno považovať za významné.

Rovnako sťažovatelia poukazujú tiež na skutočnosť, že vyšetrovanie v časti napadnutej touto ústavnou sťažnosťou trvalo viac ako 2 roky, čo tiež považujú za neprimerane dlhý čas.“.

15. K požiadavke primeranosti a dôkladnosti poukazujú sťažovatelia na ustálenú judikatúru ESLP, podľa ktorej sa vyžaduje, aby vyšetrovanie bolo vedené takým spôsobom, aby viedlo k hodnovernému objasneniu okolností prípadu a k identifikácii a potrestaniu páchatel'a. Závery orgánov činných v trestnom konaní však u sťažovateľ'ov vyvolávajú pochybnosti a sú vzájomne nekonzistentné. Sú toho názoru, že zastavenia trestného stíhania v časti napadnutej touto ústavnou sťažnosťou bolo predčasné a okolnosti spáchania skutku neboli bez pochybností vyvrátené.

Aj napriek tomu, že v zmysle judikatúry ESLP majú pri vyšetrovaní možnej protiprávnej činnosti príslušníkov Policajného zboru výpovede poškodených a podozrivých príslušníkov Policajného zboru rovnakú hodnotu a kredibilitu, sťažovatelia poukazujú na skutočnosť, že v napadnutej veci tomu tak nebolo. Podľa nich „*OČTK sa pri hodnotení dôkazov a vyvodzovaní záverov priklonili výhradne k svedeckým výpovediam podozrivých policajtov, pričom výpovede poškodených (vrátane sťažovateľ'ov) bagatelizovali a spochybňovali. Svedecké výpovede sťažovateľ'ov označili za rozporné, či nepravdivé a za hodnoverné považovali výhradne výpovede príslušníkov PZ (a to aj v prípade sťažovateľ'om v 1. rade opoznaného páchatel'a ██████████, v prípade ktorého znalec z odboru psychológia jednoznačne konštatoval napr. aj to, že jeho „špecifická vierohodnosť je znížená charakteristikami v osobnostnej rovine a to tendenciou skrývať, zatajovať, neuvádzať všetky skutočnosti, čím sa znižuje objektivita reprodukovanych udalostí - OČTK však ani voči tejto osobe nevyvodili závery o nehodnovernosti jeho výpovede, ako ich vyvodili vo vzťahu k poškodeným (vrátane sťažovateľ'ov), čo je, podľa názoru sťažovateľ'ov zarážajúce a svedčí to o nedodržiavaní ďalšej základnej požiadavky na účinné vyšetrovanie zo strany OČTK. Takéto konanie OČTK je neprijateľné,*

svedčí o ich možnej zaujatosti proti poškodeným (vrátane sťažovateľov) a, podľa názoru sťažovateľov, to malo výrazný negatívny dopad na priebeh a závery trestného konania v časti napadnutej touto ústavnou sťažnosťou.

Ako už sťažovatelia uviedli vyššie, tým, že vyšetrovanie skutkov začalo pomerne neskoro od ich spáchania, uvedené malo významný vplyv aj na výpovednú hodnotu dôkazov získaných výsluchmi svedkov a svedkov - poškodených. Sťažovatelia poukazujú aj na dopad a následok uplynutia času značného rozsahu (od skutku po realizovanie výsluchov), v dôsledku čoho vznikli rozpory vo výpovediach, ktoré OČTK vyhodnotili v rámci hodnotenia dôkazov v prospech príslušníkov PZ Sťažovatelia však majú za to, že v hrubých rysoch sa výpovede poškodených (vrátane sťažovateľov) zhodujú. Napríklad, až päť svedkov potvrdilo, že sťažovateľ v 1. rade, bol zo strany príslušníka PZ na OO PZ Moldava nad Bodvou atakovaný - všetci zhodne popisujú, že uvedené videli alebo priamo na mieste počuli. Podľa sťažovateľov preto mali OČTK v rámci hodnotenia vykonaného dokazovania brať ohľad na uplynutie času. Je totiž nepochybné a svedeckými výpoveďami podložené, že k spáchaniu fyzického násillia vo vzťahu k sťažovateľom zo strany príslušníkov PZ došlo.

Rovnako sťažovatelia uvádzajú, že znalecké dokazovanie znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia - traumatológia, bolo zo strany OČTK nariadené neskoro, čo nielen mohlo mať, ale aj malo významný dopad na stratu dôkazu významnej hodnoty pre trestné konanie. Znalec poškodených osobne preliadol až viac ako rok po udalostiach, čo je podľa názoru sťažovateľov pre účinné vyšetrovanie neprípustné. Sťažovatelia tak majú za to, že OČTK svojím nekonaním vo veci zapríčinili stratu dôkazu veľkej výpovednej hodnoty, ktorá mohla mať pre trestné konanie najväčší prínos.“.

16. Z ustálenej judikatúry ESĽP podľa sťažovateľov jednoznačne vyplýva, že zodpovedné vyšetrovacie orgány si musia byť vždy plne vedomé, že zákaz mučenia a krutého a neľudského zaobchádzania je absolútny. Neexistuje žiadna poľahčujúca okolnosť ani extrémna či krízová situácia v rámci činnosti polície, ktorá by dovolila príslušníkom polície uchýliť sa k takémuto konaniu a ospravedlniť ho. Za takéto výnimky nemožno považovať ani neprimerané použitie navonok legálne použitých donucovacích prostriedkov.

V tomto smere sťažovatelia poukazujú na závažný nedostatok vyšetrovania spočívajúci v tom, že „OČTK samé vôbec nepreskúmali zákonnosť, nevyhnutnosť a primeranosť použitia donucovacích prostriedkov voči sťažovateľom. OČTK nepreskúmali, či v jednotlivých prípadoch voči sťažovateľom skutočne šlo o zákonné použitie donucovacích prostriedkov, resp. skutočnosť, či nimi príslušníci PZ dodatočne len nezakrývali vlastné protiprávne konanie proti sťažovateľom. Vychádzajúc pritom z judikatúry ESLP musí byť vyšetrovanie prakticky nezávislé, čo znamená, že nezávislé orgány musia sami vyhľadávať a posudzovať dôkazy a nespoliehať sa v tomto smere na závery osôb či orgánov, ktoré nezávislé nie sú (viď napr. Ergi proti Turecku, č. 23818/94. ECHR, rozsudok z 28.7.1998, ods. 83; Eremiášová a Pechová proti Českej republike, č. 23944/04. ECHR, rozsudok z 16.02.2012, ods. 159; Nachova proti Bulharsku, č. 43577/98 and 43579/98, rozsudok zo dňa 6.7.2005, ods. 106-107).

V tomto prípade sa však tak nestalo. OČTK sa bez ďalšieho bezdôvodne priklonili k tvrdeniam príslušníkov polície o zákonnosti použitia donucovacích prostriedkov voči poškodeným (vrátane sťažovateľov) bez toho, aby zákonnosť ich použitia samé preskúmali a vyhodnotili, a to s ohľadom na širšie súvislosti danej situácie, za ktorých mali byť použité. Pritom je logické, že vypočutí policajti popreli vlastné protiprávne konanie, ktoré popisovali poškodení (vrátane sťažovateľov) a uviedli, že šlo výhradne o použitie donucovacích prostriedkov, ktorých použitie nepopierajú. Sťažovateľ v 1. rade na tomto mieste zároveň poznamenáva, že záznamy o použití donucovacích prostriedkov voči jeho osobe sa týkali jeho zaistenia v lokalite na [REDAKOVANÉ]. O používaní donucovacích prostriedkov voči jeho osobe na OO PZ Moldava nad Bodvou neexistujú žiadne záznamy, čo však OČTK opomenuli a aj na jeho námietky voči fyzickým útokom na jeho osobu na OO PZ Moldava nad Bodvou vyhodnotili tak, že šlo o zákonné použitie donucovacích prostriedkov voči jeho osobe.“.

17. Ďalej sťažovatelia tvrdia, že nedostatky vyšetrovania možno badať aj vo vzťahu k skutočnosti, že okrem iných poškodených aj obaja sťažovatelia uvádzali, že zo strany príslušníkov Policajného zboru boli proti nim použité zásahy elektrickým paralyzérrom. Podľa sťažovateľov „OČTK tieto skutočnosti, uvádzané viacerými osobami, bezdôvodne ignorovali. Nemožnosť ich použitia voči poškodeným (vrátane sťažovateľov) odôvodnili

tým, že tieto neboli v oficiálnej výstroji a výzbroji zasahujúcich príslušníkov PZ. Podľa názoru sťažovateľov, uvedené malo iniciovať intenzívnejšie vyšetrowanie za účelom dôslednejšieho preverenia sporných tvrdení. Namiesto toho však OČTK označili tvrdenia poškodených (vrátane sťažovateľov) v tejto súvislosti za jednoznačne vyvrátené - o. i. aj znaleckými posudkami z odboru zdravotníctvo a farmácia, ktoré zranenia spôsobené paralyzérmi vylúčili na základe zdravotnej a fotografickej dokumentácie (dokumentácia informácie o týchto zraneniach neobsahovala). Na tomto mieste sťažovatelia opätovne pripomínajú, že spomínané znalecké posudky boli vyhotovené viac ako jeden rok po skutku, takže kvalita tohto dôkazu a ich výpovedná hodnota pre toto trestné stíhanie je zanedbateľná.“.

18. Podľa názoru sťažovateľov sa orgány činné v trestnom konaní tiež v nedostatočnom rozsahu venovali možnému rasovému motívu. Pritom, ako „vyplýva z rozhodnutí Európskeho súdu, akýkoľvek dôkaz rasového verbálneho hanobenia vysloveného príslušníkmi policajného zboru v spojení so zákrokom, ktorý si vyžaduje použitie donucovacích prostriedkov (sily) voči príslušníkom etnickej menšiny, je vysoko relevantný vo vzťahu k otázke, či došlo k nezákonnému nenávisťou motivovanému konaniu - ak sa tieto dôkazy v priebehu vyšetrowania objavia, musia byť verifikované a ak sa potvrdia, musí prísť k dôkladnému skúmaniu všetkých faktorov, za účelom odhalenia možných rasových motívov (pozri prípad Nachova proti Bulharsku, sťažnosť č. 43577/98 a 43579/98, rozsudok z 6.7.2005, ods. 164).

Obaja sťažovatelia v konaní poukazovali na možný rasový motív konania príslušníkov PZ voči nim, ktorému, podľa ich názoru, konajúce orgány nevenovali náležitú pozornosť a nedostatočne ho preskúmali.“.

Sťažovatelia sú toho názoru, že „preskúmanie možného rasového motívu konania príslušníkov PZ bolo v napadnutej veci nedostatočné. OČTK sa nezaoberali širšími okolnosťami sťažovateľmi a ďalšími poškodenými osobami popísanými skutkami a opomenuli fakt, že všetci poškodení (vrátane sťažovateľov) boli rómskej etnickej príslušnosti a v konaní namietali, že konanie príslušníkov PZ voči nim mohlo byť motivované práve ich rómskou etnickou príslušnosťou. Rovnako opomenuli, že policajná akcia sa uskutočnila v segregovanej lokalite obývanej výlučne osobami rómskej

etnickej príslušnosti. Uvedené podľa sťažovateľov vyvolalo potrebu preskúmať tieto okolnosti čo naj dôkladnejšie, čo však OČTK neurobili.

Vzhľadom na uvedené majú sťažovatelia za to, že OČTK nevykonali potrebné procesné úkony smerujúce k náležitému objasneniu skutkového stavu veci, čím porušili požiadavku primeranosti a dôkladnosti vyšetrovania.“.

Vo vzťahu k bodu 2 začatého trestného stíhania za prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa podľa názoru sťažovateľov orgány činné v trestnom konaní „*vôbec nezaoberali prešetrením rasového motívu konania príslušníkov PZ*“.

Taktiež vo vzťahu k bodu 3 začatého trestného stíhania za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona orgány činné v trestnom konaní „*nevykonali dostatočne účinné vyšetrovanie, ktoré by videlo k hodnovernému, primeranému a dôkladnému objasneniu okolností skutku*“.

S ohľadom na uvedené preto sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd konštatoval „*porušenie záväzku vyplývajúceho z článku 3 Dohovoru a vyššie citovaných medzinárodných zmlúv, lebo orgány činné v trestnom konaní nevykonali účinné vyšetrovanie namietaného zlého zaobchádzania zo strany príslušníkov PZ voči sťažovateľom, ktoré vykazovalo znaky mučenia, resp. krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania v zmysle čl. 3 Dohovoru a vyššie citovaných medzinárodných zmlúv*“.

19. Sťažovatelia namietajú porušenie práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru v spojení s čl. 3 dohovoru a poukazujú na to, že podľa judikatúry ESĽP právo na účinný prostriedok nápravy zahŕňa, okrem vyplatenia náhrady škody tam, kde je to vhodné, tiež právo na „*dôsledné a efektívne vyšetrenie porušení; pričom takéto vyšetrenie musí byť schopné viesť k identifikácii a potrestaniu zodpovedných osôb, vrátane účinného prístupu k vyšetrovaciemu procesu pre sťažovateľa...*“.

Ako sťažovatelia uviedli, v rámci svojej argumentácie týkajúcej sa porušenia pozitívneho záväzku štátu zabezpečiť vedenie účinného vyšetrovania mučenia a iného krutého a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania pred orgánmi činnými v trestnom konaní vzniesli obhájiteľné tvrdenia o protiprávnom konaní príslušníkov

polície ako zamestnancov štátu. Ich tvrdenia boli podporené viacerými dôkazmi – „o. i. fotografiami a videozáznamom, dokumentujúcimi ich zranenia, u sťažovateľa v 1. rade aj lekáorskými správami. Je teda nesporné, že článok 13 Dohovoru je na daný prípad aplikovateľný.

Povinnosťou štátnych orgánov bolo vykonať účinné a efektívne vyšetrenie sťažovateľmi oznámených skutkových okolností prípadu a vzniku spôsobených zranení. Avšak, ako sťažovatelia už uviedli vyššie (viď časť k porušeniu práva na ochranu pred mučením a iným krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním), zo strany orgánov činných v trestnom konaní k tomu nedošlo.

Prostriedky nápravy, ktoré sťažovateľ v 1. rade v rámci konania pred začatím trestného stíhania mal a využil - najmä sťažnosť proti uzneseniu o odmietnutí trestného oznámenia, podnet na preskúmanie postupu a rozhodnutia vyšetrovateľa, podnet na preskúmanie postupu a rozhodnutia prokurátora okresnej prokuratúry, podnet na preskúmanie postupu a rozhodnutia prokurátorky krajskej prokuratúry, podnet na preskúmanie rozhodnutia zástupcu generálneho riaditeľa a súčasne riaditeľa úradu inšpekčnej služby SKIS MV SR - ako aj prostriedky nápravy, ktoré sťažovatelia mali a využili v rámci prípravného konania - sťažnosť proti uzneseniu o zastavení trestného konania - im nepriniesli nápravu, a teda nemožno ich pokladať za účinné prostriedky nápravy v zmysle čl. 13 Dohovoru.

Orgány prokuratúry nevenovali dostatočnú pozornosť odstraňovaniu porušení zákonnosti, na ktoré najprv sťažovateľ v 1. rade, potom obaja sťažovatelia, upozorňovali vo svojich podaniach. Nechránili tak práva sťažovateľov a ich zákonom chránené záujmy. Orgány prokuratúry po dlhú dobu po spáchaní skutkov zo strany príslušníkov PZ nevyužili prostriedky, ktoré im zákon umožňuje využiť, aby bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečili dôslednú, účinnú a rýchlu ochranu práv a zákonom chránených záujmov poškodených (vrátane sťažovateľov) a nezabezpečili primeraný dohľad nad účinným vyšetrením v zmysle čl. 3 Dohovoru.“

Vzhľadom na uvedené sú sťažovatelia toho názoru, že v namietanom konaní došlo aj k porušeniu ich práva na účinný prostriedok nápravy vo vzťahu k čl. 3 dohovoru, tak ako to je stanovené v čl. 13 dohovoru.

20. Napokon sťažovatelia namietajú porušenie „práva na ochranu pred diskrimináciou (článok 12 ods. 2 Ústavy SR, článok 14 v spojitosti s článkami 3 a 13 Dohovoru, článok 5 písm. b/ a čl. 6 Dohovoru o rasovej diskriminácii)... že postupom a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní došlo i k porušeniu ich práv zakotvených v článku 12 ods. 2 Ústavy SR, článku 14 v spojitosti s článkami 3 a 13 Európskeho dohovoru a článku 5 písm. b/ a čl. 6 Dohovoru o rasovej diskriminácii“.

V konkrétnostiach sťažovatelia uvádzajú, že obaja sú «„rómskeho etnického pôvodu“ a v čase spáchania skutkov, pre ktoré sa viedlo trestné stíhanie, bývali v segregovanej lokalite na [REDAKOVANÉ] ulici v Moldave nad Bodvou, ktorú obývajú výlučne osoby rómskej etnickej príslušnosti. Ako už sťažovatelia opakovane uviedli, oprávnené sa domnievajú, že „na naplánovanie a nariadenie policajnej akcie (pôvodne označenej ako „represívno-pátracia akcia 100“) ako aktu odvety za napadnutie hliadky pár dní pred incidentom, ako aj na neprimeranosť, nedôvodnosť a nezákonnosť násilného zásahu príslušníkov PZ voči nim, mala významný vplyv práve ich rómska etnická príslušnosť.».».

21. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd prijal sťažnosti na ďalšie konanie a nálezom vyslovil, že postupom Krajskej prokuratúry v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 13/14/7700 a jej rozhodnutiami zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016, postupom SKIS-stred v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 a jeho rozhodnutiami z 23. novembra 2015 a 22. marca 2016, , postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 426/13 a jej rozhodnutím z 9. januára 2014, postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 393/13 a jej rozhodnutím zo 17. októbra 2013, ako aj postupom SKIS-východ v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-187/OISV-V-2013 a jeho príkazom zo 16. augusta 2013, ako aj jeho rozhodnutím z 23. augusta 2013 boli porušené ich základné práva podľa čl. 12 ods. 2 a čl. 16 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 3, čl. 13 v spojení s čl. 3, čl. 14 v spojení s čl. 3 a čl. 13 dohovoru, práva podľa čl. 2 ods. 3, čl. 7 a čl. 10 medzinárodného paktu, práva podľa čl. 12 a čl. 13 dohovoru proti mučeniu a práva podľa čl. 5 písm. b) a čl. 6 dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie.

V rámci výroku v bode 2 žiadali sťažovatelia rozhodnutia Krajskej prokuratúry v Prešove sp. zn. Kv 13/14/7700 zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016, ako aj rozhodnutia SKIS-stred sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 23. novembra 2015 a 22. marca 2016 zrušiť a vec vrátiť Krajskej prokuratúre v Prešove na ďalšie konanie.

Napokon sťažovatelia navrhli (výrok v bode 3 a 4 petitu sťažností) priznať im finančné zadosťučinenie (každému zo sťažovateľov v sume 20 000 €), ako aj úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

22. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

23. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

24. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

25. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

26. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa,

ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

27. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

28. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

29. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti jeho petitom, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

30. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľov podľa čl. 12 a čl. 16 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 3, čl. 13 a čl. 14 dohovoru, čl. 2 ods. 3 a čl. 7 a čl. 10 medzinárodného paktu, čl. 12 a čl. 13 dohovoru proti mučeniu a čl. 5 písm. b) a čl. 6 medzinárodného dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie postupom SKIS-východ v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-187/OISV-V-2013 a jeho príkazom zo 16. augusta 2013, ako aj jeho rozhodnutím z 23. augusta 2013, postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 393/13 a jej rozhodnutím zo 17. októbra 2013, ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 426/13 a jej rozhodnutím z 9. januára 2014, postupom SKIS-stred v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 a jeho rozhodnutiami z 23. novembra 2015 a 22. marca 2016, Krajskej prokuratúry v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 13/14/7700 a jej rozhodnutiami zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016, ku ktorému malo dôjsť v súvislosti výkonom policajnej pátracej akcie 19. júna 2013 na [REDAKOVANÉ] ulici v Moldave nad Bodvou.

31. Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

32. Podľa čl. 16 ods. 2 ústavy nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

33. Podľa čl. 3 dohovoru nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

34. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

35. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto Dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

36. Podľa čl. 2 ods. 3 medzinárodného paktu každý štát, ktorý je zmluvnou stranou paktu, sa zaväzuje:

a) zabezpečiť ktorejkoľvek osobe, ktorej práva alebo slobody uznané týmto paktom boli porušené, účinnú ochranu bez ohľadu na to, či sa porušenia jej práva alebo slobody dopustili osoby konajúce v úradnej funkcii;

b) zabezpečiť, aby každá osoba, ktorá sa domáha takej ochrany, mala na ňu právo ustanovené príslušnými právnymi, správными alebo zákonodarnými orgánmi alebo akýmkoľvek iným orgánom ustanoveným právnym systémom štátu a aby mala možnosť právnej ochrany;

c) zabezpečiť, aby príslušné orgány túto ochranu presadzovali, len čo sa poskytnú.

37. Podľa čl. 7 medzinárodného paktu nikto nesmie byť mučený alebo podrobovaný krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Najmä sa nebude nikto bez svojho slobodného súhlasu podrobovať lekárske alebo vedecké pokusy.

38. Podľa čl. 10 ods. 1 medzinárodného paktu so všetkými osobami pozbavenými osobnej slobody sa zaobchádza ľudsky a s úctou k prirodzenej dôstojnosti ľudskej bytosti.

Podľa čl. 10 ods. 2 medzinárodného paktu a) obvinené osoby sú s výnimkou mimoriadnych okolností oddelené od osôb odsúdených a zaobchádza sa nimi úmerne ku skutočnosti, že o nich vine sa dosiaľ nerozhodlo; b) obvinené mladistvé osoby sú oddelené od dospelých a sú čo možno najrýchlejšie postavené pred súd.

Podľa čl. 10 ods. 3 medzinárodného paktu väzenský poriadok zabezpečí také zaobchádzanie s väzňami, ktorého hlavným cieľom je ich prevýchova a náprava. Mladiství zločinci budú oddelení od dospelých a dostane sa im zaobchádzania primeraného ich veku a právnemu postaveniu.

39. Podľa čl. 12 dohovoru proti mučeniu každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto dohovoru, zabezpečí, aby jeho príslušné orgány vykonali urýchlené a nestranné vyšetrovanie, keď majú dostatočné dôvody domnievať sa, že došlo k mučeniu na ktoromkoľvek území pod jeho jurisdikciou.

40. Podľa čl. 13 dohovoru proti mučeniu každý štát, ktorý je zmluvnou stranou tohto dohovoru, zabezpečí, aby každá osoba, ktorá tvrdí, že bola vystavená mučeniu na území pod jurisdikciou tohto štátu, mala právo podať sťažnosť príslušným orgánom tohto štátu a na to, aby tieto orgány vec bez meškania a nestranne prerokovali. Budú prijaté opatrenia na zabezpečenie ochrany sťažovateľa a svedkov pred akýmkoľvek zlým zaobchádzaním alebo zavražďovaním v súvislosti s touto sťažnosťou alebo urobenou svedeckou výpoveďou.

41. Podľa čl. 5 písm. b) dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie v súlade so základnými povinnosťami vyhlásenými v článku 2 tohto dohovoru sa zmluvné štáty zaväzujú, že zakážu a odstránia rasovú diskrimináciu vo všetkých jej formách a že zaručia právo každého na rovnosť pred zákonom bez rozlišovania podľa rasy, farby pleti, národnostného alebo etnického pôvodu, najmä potom pri používaní týchto práv: práva na osobnú bezpečnosť a ochranu štátom proti násiliu a ujme na zdraví, či už sú spôsobené vládnymi úradníkmi alebo ktoroukoľvek osobou, skupinou alebo inštitúciou.

42. Podľa čl. 6 dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie zmluvné štáty zabezpečia prostredníctvom príslušných vnútroštátnych súdov a iných štátnych orgánov všetkým osobám podliehajúcim ich jurisdikcii účinnú ochranu pred všetkými činmi rasovej diskriminácie, ktoré v rozpore s týmto dohovorom porušujú ich ľudské práva a základné slobody, ako aj právo žiadať na týchto súdov spravodlivú a primeranú náhradu za akúkoľvek škodu, ktorú v dôsledku takej diskriminácie utrpeli.

43. Podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Podľa § 185 ods. 2 Trestného poriadku sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie policajta okrem uznesenia o začatí trestného stíhania. Uznesenie súdu alebo prokurátora

možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

44. Podľa § 189 ods. 1 Trestného poriadku uznesenie možno napadnúť pre:

- a) nesprávnosť niektorého jeho výroku,
- b) zrejмый rozpor výroku s odôvodnením alebo
- c) porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

45. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

46. Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

47. Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie,

- a) rozhodne vo veci sám, alebo
- b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol...

48. Podľa § 210 Trestného poriadku obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta...

49. Podľa § 215 ods. 6 Trestného poriadku obvinený a poškodený môžu proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania... podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

50. Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

51. Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

K namietanému porušeniu v sťažnosti označených základných práv a slobôd garantovaných ústavou, dohovorom a medzinárodnými dohovormi postupom SKIS-východ v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-187/OISV-V-2013 a jeho príkazom zo 16. augusta 2013, ako aj jeho rozhodnutím 23. augusta 2013, postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 393/13 a jej rozhodnutím zo 17. októbra 2013, ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 426/13 a jej rozhodnutím z 9. januára 2014

52. Vo vzťahu k tejto časti sťažnosti ústavný súd predovšetkým uvádza, že z čl. 124 a čl. 142 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

V citovanom článku ústavy je totiž zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd

teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

53. Zo sťažnosti vyplýva, že ako posledná vo veci sťažovateľov rozhodovala generálna prokuratúra, ktorá prípisom sp. zn. IV/1Gn1423/2013/1000 z 9. mája 2014 odložila podnet sťažovateľa v 1. rade ako nedôvodný. Porušenie v sťažnosti označených základných práv a slobôd garantovaných ústavou, dohovorom a medzinárodnými dohovormi prípisom generálnej prokuratúry však sťažovatelia nenamietajú, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

54. Ako z odôvodnenia sťažnosti proti príkazu ministerstva vnútra zo 16. augusta 2013 o neodňatí trestnej veci SKIS-východ vyplýva, sťažovateľ v 1. rade podal na Okresnej prokuratúre Bratislava I podnet na preskúmanie jeho zákonnosti, ktorá ho postúpila dozorujúcej Okresnej prokuratúre Košice-okolie, ktorá sťažovateľovi v 1. rade oznámila, že nie je príslušná preskúmať správnosť a zákonnosť označeného príkazu.

55. Proti uzneseniu SKIS-východ sp. zn. ČVS: SKIS-187/OISV-V-2013 z 23. augusta 2013 podal sťažovateľ v 1. rade sťažnosť, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra uznesením č. k. 1 Pn 393/13-5 zo 17. októbra 2013 tak, že ju ako nedôvodnú zamietla. Následne sťažovateľ v 1. rade podal 30. októbra 2013 na Krajskej prokuratúre v Košiciach podnet, v ktorom žiadal o preskúmanie opísaného postupu okresnej prokuratúry

v súvislosti s preskúmaním príkazu zo 16. augusta 2013, ako aj v súvislosti s vydaním uznesenia č. k. 1 Pn 393/13-5 zo 17. októbra 2013. Tento jeho podnet bol vybavený prípisom Krajskej prokuratúry v Košiciach č. k. 1 Kn 426/13-7 z 9. januára 2014 ako nedôvodný.

56. Právomoc okresnej prokuratúry rozhodnúť o podnete podanom proti príkazu zo 16. augusta 2013 o neodňatí trestnej veci SKIS-východ, ako aj o sťažnosti podanej proti uzneseniu SKIS-východ o odmietnutí trestného oznámenie sťažovateľa v 1. rade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať tejto časti sťažnosti, a teda zakladá dôvod na jej odmietnutie z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu.

57. Taktiež právomoc Krajskej prokuratúry v Košiciach, ako aj generálnej prokuratúry preskúmať podnety sťažovateľa v 1. rade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať o tej časti sťažnosti, v ktorej namieta porušenie jeho v sťažnosti označených základných práv a slobôd garantovaných ústavou, dohovorom a medzinárodnými dohovormi postupom okresnej prokuratúry a Krajskej prokuratúry v Košiciach.

58. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

59. Nad rámec ústavný súd dodáva, že v zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak, v ktorom sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

60. Sťažovatelia predložili ústavnému súdu splnomocnenie, v ktorom vymedzili ich zastupovanie splnomocnenou advokátkou v rozsahu namietaného porušenia ich v sťažnosti označených základných práv a slobôd garantovaných ústavou, dohovorom a medzinárodnými dohovormi len vo vzťahu k postupu Krajskej prokuratúry v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 13/14/7700 a jej rozhodnutiami zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016 a k postupu SKIS-stred v konaní vedenom

pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 a jeho rozhodnutiami z 23. novembra 2015 a 22. marca 2016.

61. Z uvedeného vyplýva, že sťažovatelia nepredložili splnomocnenie na ich zastupovanie v tejto časti sťažnosti a nepredložili ani touto časťou sťažnosti napadnuté rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, preto ústavný súd mohol túto časť sťažnosti odmietnuť aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

K namietanému porušeniu v sťažnosti označených základných práv a slobôd garantovaných ústavou, dohovorom a medzinárodnými dohovormi postupom SKIS-stred v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 a jeho rozhodnutiami z 23. novembra 2015 a 22. marca 2016

62. Uznesením SKIS-stred sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 23. novembra 2015 bolo zastavené trestné stíhanie vo vzťahu k bodom 1, 4 a 5 začatého trestného stíhania a uznesením sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 22. marca 2016 bolo taktiež zastavené trestné stíhanie vo vzťahu k bodom 2 a 3 začatého trestného stíhania. Proti obom uzneseniam SKIS-stred bolo možné podať sťažnosť, čo sťažovatelia aj využili a ich splnomocnený zástupca adresoval Krajskej prokuratúre v Prešove sťažnosti proti obom označeným rozhodnutiam. Krajská prokuratúra v Prešove uzneseniami sp. zn. Kv 13/14/7700 zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016 zamietla sťažnosti sťažovateľov podané proti obom citovaným uzneseniam ako nedôvodné.

63. Ústavný súd opakovane poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 277/09).

64. Ako z citovaných ustanovení Trestného poriadku vyplýva, vo vzťahu k postupu a rozhodnutiam SKIS-stred mali sťažovatelia možnosť využiť im dostupný účinný právny prostriedok nápravy (čo aj vykonali), a to sťažnosť, na základe ktorej bol nadriadený orgán, t. j. dozor vykonávajúca Krajská prokuratúra v Prešove povinná preskúmať nielen správnosť výrokov napadnutých rozhodnutí [§ 192 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku], ale aj postup vyšetrovateľa SKIS-stred predchádzajúci ich vydaniu [§ 192 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku]. Pri využití uvedeného právneho prostriedku nápravy bol príslušný prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove v prípade jeho zistenia, že zo strany vyšetrovateľa došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľov, oprávnený a zároveň povinný poskytnúť týmto základným právam alebo slobodám ochranu. Právomoc Krajskej prokuratúry v Prešove preskúmať obe označené uznesenia SKIS-stred preto vylučuje právomoc ústavného súdu na ich preskúmanie.

65. Tieto okolnosti predstavujú prekážku uplatnenia právomoci ústavného súdu, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde taktiež z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu v sťažnosti označených základných práv a slobôd garantovaných ústavou, dohovorom a medzinárodnými dohovormi postupom Krajskej prokuratúry v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 13/14/7700 a jej rozhodnutiami zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016

66. Prvým a veľmi závažným tvrdením sťažovateľov je, že zo strany Krajskej prokuratúry v Prešove došlo v označenom konaní k zásahu do ich práva na ochranu pred mučením a krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním podľa čl. 3 dohovoru [ale aj čl. 16 ods. 2 ústavy, čl. 2 ods. 3, čl. 7 a čl. 10 medzinárodného paktu, čl. 12 a čl. 13 dohovoru proti mučeniu a čl. 5 písm. b) dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie], keďže uvedené právo v sebe zahŕňa okrem iného aj právo na účinné úradné vyšetrovanie namietaného prípadu jeho porušenia, k čomu údajne nedošlo.

67. Z judikatúry ESĽP týkajúcej sa čl. 2 (právo na život), ako aj čl. 3 dohovoru vyplýva, že procedurálnou zložkou týchto úprav je aj povinnosť príslušných orgánov štátu účinne úradne vyšetriť namietané prípady ich porušenia a vyvodiť aj trestnoprávnu zodpovednosť proti tým subjektom, ktoré sa dopustili na iných takého konania, ktoré čl. 2 alebo čl. 3 dohovoru nepripúšťa, resp. zakazuje. Takéto vyšetrowanie by malo byť schopné viesť k odhaleniu a potrestaniu zodpovedných osôb (napr. prípad McCann a ďalší proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 18984/91 z 27. 9. 1995).

68. K pozitívnemu záväzku účinného úradného vyšetrowania vyplývajúceho z čl. 3 dohovoru možno poukázať na viaceré rozhodnutia ESĽP, a to Đurđević proti Chorvátsku, rozsudok č. 52442/09 z 19. júla 2011; Assenov a ďalší proti Bulharsku, rozsudok č. 24760/94 z 28. októbra 1998; Šečić proti Chorvátsku, rozsudok č. 40116/02 z 31. mája 2007; Okkali proti Turecku, rozhodnutie zo 17. októbra 2006.

69. Ústavný súd uvádza, že všetky uvedené prípady (a mnoho ďalších) boli pred ESĽP iniciované sťažnosťami fyzických osôb, ktoré tvrdili, že vo vzťahu k ich osobám došlo zo strany orgánov verejnej moci alebo súkromných osôb ku konaniu, ktoré pociťovali ako mučenie, prípadne neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie či trest a až na základe takéhoto tvrdenia ESĽP pristúpil ku skúmaniu správnosti, efektívnosti a účinnosti úradného vyšetrowania týchto prípadov. Elementárnym predpokladom úspešného uplatňovania ochrany práva vyplývajúceho z čl. 3 dohovoru, ktorým je zákaz mučenia, je teda tvrdenie o naplnení materiálnej stránky tohto článku, t. j. či k takému konaniu v skutočnosti došlo. Podľa názoru ústavného súdu si to vyžaduje citeľná prevaha hmotnoprávneho charakteru označeného článku.

70. Z prípadu Assenov a ďalší proti Bulharsku (rozsudok č. 24760/94 z 28. 10. 1998) vyplýva, že štát musí vykonať účinné vyšetrowanie, avšak až po tom, ako sťažovateľ vznesie obhájitelné tvrdenie, že bol podrobený úmyselnému zlému zaobchádzaniu. Iniciátorom začatia účinného úradného vyšetrowania je teda dôveryhodné tvrdenie, že došlo k zlému zaobchádzaniu so sťažovateľom. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že v zmieňovanom prípade ESĽP konštatoval nedostatok presvedčivých dôkazov o zlom zaobchádzaní.

71. Podstatná časť sťažnosti sťažovateľov sa týka skutkových tvrdení, ktoré však ústavný súd nemá právomoc verifikovať, pretože nie je skutkovým súdom, ale je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti a v tomto smere nemôže vykonať dokazovanie. Ústavný súd nevykonáva procesné úkony trestného konania a ani nehodnotí (nevyhodnocuje/neprehodnocuje) dôkazy vykonané orgánmi činnými v trestnom konaní (ale ani všeobecnými súdmi) a nemôže ani nahrádzať nimi prijaté právne závery, pokiaľ tieto nie sú v zjavnom rozpore so znením, zmyslom a účelom vo veci aplikovaných právnych noriem. Úloha ústavného súdu v tejto veci predovšetkým spočíva v zistení, či orgány činné v trestnom konaní, ktoré sa na vyšetrovaní prípadu zúčastnili vykonali jeho účinné úradné vyšetrovanie, t. j. či pre objasnenie okolností prípadu bolo zo strany konajúcich orgánov verejnej moci urobené maximum.

72. Z napadnutých rozhodnutí Krajskej prokuratúry v Prešove sp. zn. Kv 13/14/7700 zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016 vyplýva, že sťažovatelia v sťažnostiach proti rozhodnutiam vyšetrovateľa SKIS-stred z 23. novembra 2015 a 22. marca 2016 namietali tie isté skutočnosti, ktoré tvoria podstatu sťažnosti podanej ústavnému súdu.

73. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že nie je alternatívnou a ani ďalšou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, alebo v tomto prípade orgánov činných v trestnom konaní (podobne už II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). V dôsledku toho sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi, v danej veci orgánmi činnými v trestnom konaní (vrátane ich procesného postupu) s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu (orgánov činných v trestnom konaní) môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu zásadne len vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

74. Podľa názoru ústavného súdu z napadnutých rozhodnutí Krajskej prokuratúry Prešove v spojení s rozhodnutiami vyšetrovateľa SKIS-stred je zrejmé, že v danej veci došlo k naplneniu všetkých požiadaviek kladených na účinné úradné vyšetrenie prípadu, ktoré vyústilo do hodnoverného objasnenia všetkých jeho okolností.

75. Krajská prokuratúra v odôvodneniach uznesení sp. zn. Kv 13/14/7700 zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016, ktorými zamietla sťažnosti splnomocnenkyne sťažovateľov ako poškodených proti uzneseniam vyšetrovateľa SKIS-stred sp. zn. ČVS: SKIS-15/OISS-V-2014 z 23. novembra 2015 a 22. marca 2016, okrem iného uviedla, že vyšetrovateľ inšpekčnej služby „vo vzťahu ku každému z... obsiahnutých skutkov precízne rozviedol jednotlivé skutkové zistenia, ktoré vzišli z vykonaného dokazovania a tieto analyzoval s akcentom na príslušné hmotnoprávne ustanovenia Trestného zákona, procesnoprávne ustanovenia Trestného poriadku a ustanovenia iných k veci sa vzťahujúcich predpisov (zákon o PZ a interné vykonávacie predpisy). V napadnutom uznesení vyšetrovateľ PZ podrobne rozanalyzoval skutkové zistenia, ktoré vzišli z vykonaného dokazovania menovite vo vzťahu ku každému z poškodených, ktorí namietali či už poškodenia zdravia alebo zničenie majetku a neoprávnené vstupy do ich obydli, pričom poukázal nielen na výpovede samotných poškodených, ale tieto hodnotil v širšej súvislosti, v interakcii jednak s výpovedami ostatných či už poškodených alebo im blízkych osôb, ako aj s výpovedami ďalších do veci nezainteresovaných osôb a ostatnými vykonanými dôkazmi. S takýmto zdôvodnením postupu vyšetrovateľa PZ a jeho konečným procesným záverom sa v plnom rozsahu stotožňujem.“

K sťažnostným námietkam poškodených, resp. ich splnomocnenkyne nad rámec ďalej Krajská prokuratúra v Prešove uviedla:

«Svojim obsahom najzásadnejšou námietkou splnomocnenkyne je sporné postavenie SKIS v hierarchickom a inštitucionálnom vymedzení podľa terajšej legislatívy SR, čo nerešpektuje medzinárodné štandardy v zmysle judikatúry EŠLP na nezávislosť, nestrannosť a zákonnosť orgánu, ktorý má vyšetrovať podozrenia zo spáchania trestnej činnosti príslušníkov polície.

V tomto smere v uplynulom roku prebehla na úrovni Najvyššieho súdu SR rozsiahla odborná diskusia, výsledkom ktorej bolo zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia

zo dňa 29. 9. 2015 sp. zn. Tpj 62/2015. Treba dodať, že pred prijatím samotného stanoviska svoje pripomienky k danej problematike predložili všeobecné sudy SR, akademická obec, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo vnútra SR a Generálna prokuratúra SR. Teda problematika bola diskutovaná naprieč celým odborným spektrom v rámci širokej odbornej verejnosti. Výsledkom je zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR ktoré by malo byť všeobecne záväzné a rešpektované či už pre všeobecné sudy, alebo orgány činné v trestnom konaní a v zmysle ktorého zaradenie inšpekčnej služby aj do organizačnej štruktúry ministerstva vnútra (ako úrad inšpekčnej služby v rámci sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra) je výrazom podriadenosti Policajného zboru ministrom vnútra a jeho možnosti určiť, že niektoré služby alebo útvary PZ nebude riadiť prezident PZ, ale budú riadené inak. Toto zaradenie nič nemení na tom, že inšpekčná služba je súčasťou PZ ako služba a útvar PZ a pri činnosti inšpekčnej služby ide o výkon pôsobnosti resp. plnenie úloh PZ pri odhaľovaní a vyšetrowaní trestných činov prostredníctvom policajtov. Preto vyšetrowateľ služobne zaradený do inšpekčnej služby je policajtom v zmysle § 10 ods.8 písm. a) Trestného poriadku...

Za týchto okolností je potom vo vzťahu k vyšetrowateľovi PZ služobne zaradenému na SKIS podstatné to, že bol do funkcie vyšetrowateľa určený rovnakým postupom, po splnení rovnakých zákonných podmienok ako vyšetrowatelia na iných útvaroch PZ a pri vedení vyšetrowania alebo skráteného vyšetrowania nie je riadený príslušným riaditeľom a ani ministrom vnútra, ale v rozsahu ustanoveným Trestným poriadkom podlieha dozorovej právomoci prokurátora. Predovšetkým je však procesné samostatný čo vyplýva z ustanovenia § 7 ods.1 zákona o PZ ako aj z ustanovenia § 201 ods.3 Trestného poriadku, pokiaľ sa pre ten ktorý úkon nevyžaduje rozhodnutie alebo súhlas sudcu pre prípravné konanie alebo prokurátora.

Ostatne tieto závery zodpovedajú dlhoročnej a konzistentnej rozhodovacej praxi všeobecných súdov SR, vrátane Najvyššieho súdu SR, kde predmetom konania a rozhodovania v trestných veciach boli nespočetne veľakrát aj prípady, v ktorých v prípravnom konaní vykonávali vyšetrowanie/skrátené vyšetrowanie vyšetrowatelia resp. poverení príslušníci služobne zaradení na SKIS a na základe ktorého potom v konaní pred súdom došlo k právoplatnému odsúdeniu a následnému prepusteniu takto odsúdených policajtov z Policajného zboru. Zostáva dodať, že nie je známy prípad, kde by v konaní

pred všeobecným súdom malo dôjsť k odmietnutiu obžaloby podanej na obvineného policajta z dôvodu porušenia jeho práva na obhajobu spočívajúcom v tom, že vyšetrowanie bolo vedené povereným príslušníkom či vyšetrowateľom SKIS, čo by bolo logickým dôsledkom uplatňovania koncepcie o nezákonnosti (spočívajúcej v chýbajúcej nezávislosti a nestrannosti) SKIS, ako ju v danom prípade namieta splnomocnenkyňa.

Za týchto okolností je potom vo vzťahu k vyšetrowateľovi PZ služobne zaradenému na SKIS podstatné to, že bol do funkcie vyšetrowateľa určený rovnakým postupom, po splnení rovnakých zákonných podmienok ako vyšetrowatelia na iných útvaroch PZ a pri vedení vyšetrowania alebo skráteného vyšetrowania nie je riadený príslušným riaditeľom a ani ministrom vnútra, ale v rozsahu ustanoveným Trestným poriadkom podlieha dozorovej právomoci prokurátora. Predovšetkým je však procesné samostatný čo vyplýva z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o PZ ako aj z ustanovenia § 201 ods.3 Trestného poriadku, pokiaľ sa pre ten ktorý úkon nevyžaduje rozhodnutie alebo súhlas sudcu pre prípravné konanie alebo prokurátora.

Ostatne tieto závery zodpovedajú dlhoročnej a konzistentnej rozhodovacej praxi všeobecných súdov SR. vrátane Najvyššieho súdu SR, kde predmetom konania a rozhodovania v trestných veciach boli nespočetne veľakrát aj prípady, v ktorých v prípravnom konaní vykonávali vyšetrowanie/skrátené vyšetrowanie vyšetrowatelia, resp. poverení príslušníci služobne zaradení na SKIS a na základe ktorého potom v konaní pred súdom došlo k právoplatnému odsúdeniu a následnému prepusteniu takto odsúdených policajtov z Policajného zboru.

... Nestotožňujem sa ani s námietkou splnomocnenkyne založenej na „účelovom“ odkladaní začatého trestného stíhania zo strany orgánov činných v trestnom konaní. Prakticky bezprostredne po vykonaní policajnej akcie došlo k viacerým samostatným trestným oznámeniam a to či už zo strany [REDAKOVANÉ] dňa 20.6.2013 (ČVS:SKIS-22/OISV-SV- V-2013), zo strany [REDAKOVANÉ] (ČVS:SKIS-154/OISV-V-2013) alebo dňa 22.7.2013 zo strany [REDAKOVANÉ] (ČVS:SKIS-187/OISV-V-2013), ktoré podal práve prostredníctvom splnomocnenkyne, pričom tieto trestné oznámenia boli v samostatných konaniach vedených na SKIS Východ postupom podľa § 197 ods.1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté. Na základe verejne šírených informácií v printovom a elektronickom mediálnom prostredí sa splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity už dňa 21.6.2013

obrátil osobitným listom na generálneho riaditeľa SKIS so žiadosťou o preverenie zákonnosti predmetného policajného zásahu. O výsledkoch preverenia bol splnomocnenec vlády na základe vykonanej kontroly informovaný listom generálneho riaditeľa SKIS MV SR zo dňa 8.8.20103. Súčasne 14.8.2013 bola Záverečná správa o prešetrení tohto zásahu predložená ako materiál na rokovanie Výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny.

Ďalšie pochybnosti o legitimitě, adekvátnosti a následkoch predmetného policajného zásahu boli zhrnuté až v Mimoriadnej správe verejného ochrancu práv zo dňa 16.8.2013, ktorá bola predložená na rokovanie Národnej rady SR. V tejto správe verejná ochrankyňa práv prioritne vychádzala z interného šetrenia vykonaného zamestnancami jej kancelárie. Nasledujúca pretrvávajúca masívna negatívna medializácia predmetnej udalosti v printových a elektronických médiách v priebehu roka 2013 viedla k prijatiu Uznesenia vlády SR č. 18 zo dňa 8.1.2014, v ktorom vláda SR okrem iného odporučila Generálnemu prokurátorovi SR zabezpečiť nezávislé vyšetrovanie policajného zásahu vykonaného dňa 19.6.2013 v rómskej osade na [REDAKOVANÉ] ulici v Moldave nad Bodvou.

... je pravdou, že ESLP vo viacerých svojich rozhodnutiach konštatoval nedostatočnú účinnosť vyšetrovania v prípadoch, kde sa prešetrovali podozrenia zo spáchania trestného činu policajtov a v nadväznosti na uvedené (napr. vo veci Eremiášová a Pechová) v závere vyslovil porušenie článku 2 Dohovoru v jeho procesnej časti, keďže vyšetrovanie nebolo v súlade s požiadavkou na inštitucionálnu a praktickú nezávislosť. V tomto bode je však potrebné poukázať na konkrétne skutkové a procesné okolnosti prípadu (úmrtie zadržanej osoby na policajnej stanici), na základe ktorých ESLP dospel k záveru o porušení Dohovoru.

Pri hodnotení nedostatočnosti a adekvátnosti vyšetrovania tu ESLP zdôraznil, že už samotnú ohliadku miesta činu vykonali štyri rozdielne útvary polície, pričom minimálne dva z nich (Obvodné oddelenie polície a Skupina kontroly a sťažnosti) obmedzili svoje vyšetrovanie takým spôsobom, ktorý už predurčoval výsledok vyšetrovania. Ďalším nedostatkom bolo, že Inšpekcia založila svoje závery v meritórnom rozhodnutí takmer výlučne na správach a šetreniach vykonaných inými útvarmi. Pochybením bolo aj to, že vyšetrojúce orgány sa automaticky spoliehali na záznamy a výpovede policajtov tej stanice, kde k incidentu došlo bez toho, aby z vlastného podnetu vykonali ďalšie relevantné

vyšetrovanie. Sťažovateľkám bolo v priebehu vyšetrovania opakovane a bezdôvodne odopreté právo na nahliadnutie do spisu. ESLP ďalej zistil, že Inšpekcia vo svojich uzneseniach vychádzala v prevažnej miere zo zistení obvodného oddelenia polície (na ktorom sa stal incident) a teda prakticky nevykonala žiadne samostatné vyšetrovanie. Až v závere predmetného rozhodnutia ESLP poukazuje na nepriamu podriadenosť všetkých na vyšetrovaní zúčastnených útvarov (nielen inšpekcie) voči ministrovi vnútra, na základe čoho vyslovil pochybnosti o nezávislosti všetkých zúčastnených vyšetrovacích orgánov.

Z tohto stručného exkurzu rozhodnutia, na ktoré poukazuje splnomocnenkyňa, teda vyplýva, že dôvody ktoré ESLP viedli k vysloveniu porušenia článku 2 Dohovoru v konkrétnej veci Eremiášová a Pechová proti Českej republike nespočívali výslovne len na organizačnom a inštitucionálnom začlenení Inšpekcie ČR v rámci danej štruktúry pod ministra vnútra, ale predovšetkým v neúčinnom a nedostatočnom vyšetrovaní, na ktorom sa mali nesúrodo podieľať až štyri útvary Polície ČR.

Poukazujúc na nasledovne uvádzané skutočnosti, som toho názoru, že v priebehu vyšetrovania tejto trestnej veci k takýmto pochybeniam zo strany vyšetrovateľa PZ resp. SKIS nedošlo.

V podstate prvé ucelené pochybnosti o legitimitě, adekvátnosti a následkoch predmetného policajného zásahu boli zhrnuté v Mimoriadnej správe verejného ochrancu práv zo dňa 16. 8. 2013, ktorá bola predložená na rokovanie Národnej rady SR. V tejto správe verejná ochrankyňa práv prioritne vychádzala z interného šetrenia vykonaného zamestnancami jej kancelárie. Ešte predtým došlo k samostatnému trestnému oznámeniu zo strany [REDAKOVANÉ] dňa 20. 6. 2013 a dňa 22. 7. 2013 zo strany [REDAKOVANÉ], ktoré podal prostredníctvom splnomocnenkyne, pričom tieto trestné oznámenia boli v dvoch samostatných konaniach vedené na SKIS Východ postupom podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté. Na základe verejne šírených informácií v printovom a elektronickom mediálnom prostredí sa splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity dňa 21. 6. 2013 obrátil osobitným listom na generálneho riaditeľa SKIS so žiadosťou o preverenie zákonnosti predmetného policajného zásahu. Nasledujúca masívna negatívna medializácia predmetnej udalosti v printových a elektronických médiách v priebehu roka 2013 viedla k prijatiu Uznesenia vlády SR č. 18 zo dňa 8. 1. 2014, v ktorom vláda SR okrem iného odporučila Generálnemu prokurátorovi SR zabezpečiť nezávislé vyšetrenie

policajného zásahu vykonaného dňa 19. 6. 2013 v rómskej osade na [REDAKOVANÉ] ulici v Moldave nad Bodvou.

Keďže napriek pretrvávajúcej negatívnej medializácii zo strany viacerých subjektov od vedúcej komunitného centra na [REDAKOVANÉ] v Moldave nad Bodvou cez pracovníkov ETP Slovensko - Centrum pre udržateľný rozvoj (ďalej len ETP), splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, vysokého úradníka Európskej komisie [REDAKOVANÉ], viacerých občianskych združení až po verejného ochrancu práv, nikto z nich nepodal kvalifikované trestné oznámenie, bez ohľadu na vyššie uvedené, po zabezpečení ďalších potrebných materiálov bol zo strany Generálneho prokurátora SR postupom podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre už dňa 27. 11. 2013 vydaný pokyn na začatie trestného stíhania za účelom vykonania komplexného vyšetrovania k udalostiam týkajúcich sa sporného policajného zásahu. Trestné stíhanie vo veci bolo začaté dňa 20. 1. 2014. Následne dňa 3. 2. 2014 bolo podané trestné oznámenie zo strany [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorí v jeho závere výslovne žiadali, aby vyšetrovanie realizovali zložky pôsobiace mimo Košického kraja. V tom čase však už viedol vyšetrovanie vyšetrovateľ SKIS Banská Bystrica a teda táto ich výslovná požiadavka v záujme objektívneho vyšetrovania bola splnená...

...Počas tohto vyšetrovania bolo vykonané rozsiahle dokazovanie za účelom čo najobjektívnejšieho zistenia skutkového stavu. Takto bolo vykonaných celkovo spolu 291 výsluchov osôb či už v procesnom postavení poškodených alebo svedkov z radov osôb žijúcich v osade na [REDAKOVANÉ] v Drienovci, priamo v meste Moldava, radových príslušníkov PZ i funkcionárov zo všetkých zložiek PZ zúčastnených na policajnom zákroku, ošetrovujúcich všeobecných lekárov i lekárov špecialistov, bolo vykonaných 7 konfrontácií, 39 rekognícií, 1 vyšetrovací pokus, vypracovaných celkovo 82 znaleckých posudkov z celého spektra znaleckých odborov (zdravotníctvo a farmácia, klinická psychológia dospelých, psychiatria, cestná doprava, kriminalistická biológia) a v neposlednom rade bol do vyšetrovacieho spisu zabezpečený rozsiahly listinný dôkazný materiál, pričom vyšetrovací spis mal ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia 6044 strán. To všetko sa dialo s mimoriadnym akcentom na dodržanie procesných ustanovení Trestného poriadku, minimálnych zásahov do práv poškodených a svedkov a spôsobom aby sa vyšetrovanie nielenže javilo nezávislé, ale aby nezávislé aj skutočne bolo.

Z dôvodu, aby sa výpovede poškodených nemuseli opakovať, boli výsluchy tých poškodených osôb, ktoré boli predvedené na OO PZ Moldava zachytené záznamovým zariadením, v prípadoch kde poškodení alebo svedkovia prehlásili, že neovládajú slovenský jazyk bol zabezpečený tlmočník, pokiaľ si poškodení zvolili splnomocnenca, tak boli ich výpovede vykonané v jeho prítomnosti, splnomocnenci poškodených mohli kedykoľvek nahliadať do vyšetrovacieho spisu a keď požiadali o vyhotovenie kópií listín, tak im boli predložené. Pokiaľ svedok alebo poškodený pri výsluchu prejavil akýkoľvek diskomfort, bolo na to prihliadané, pri výsluchoch maloletých osôb boli prítomní zákonní zástupcovia, zástupca sociálnej kurately a vyšetrovateľ PZ v rámci jednania s takou osobou upravil spôsob vedenia výsluchu na neformálnu komunikáciu, aby vypočúvaný maloletý nemal strach z úradných autorít.

V priebehu vyšetrovania som sa v rámci dozorovej právomoci zúčastnil výsluchov takmer všetkých osôb, ktoré boli dňa 19. 6. 2013 predvedené na OO PZ Moldava, výsluchov ďalších viacerých poškodených, výsluchov svedkov, znalcov, výsluchov funkcionárov PZ, viacerých ostatných radových príslušníkov PZ vrátane hlavného podozrivého nstržm. [REDAKOVANÉ] a úkonov rekognícií, pričom na strane vyšetrovateľa PZ a ním vedeného vyšetrovania som nezistil tendenčnosť vo vyšetrovaní, účelovosť postupu, zakrývanie či ignorovanie skutkových zistení, predpojatosť voči osobám poškodených či priamo k veci samotnej, zásahy do vyšetrovania zo strany jeho služobne nadriadených, iných osôb či dokonca politický vplyv na čo obaja splnomocnenci poškodených poukazujú, alebo akékoľvek iné negatívne aspekty, ktoré by vo vzťahu k vyšetrovaniu samotnému dovoľovali pripustiť čo i len pochybnosť o jeho netransparentnosti.

Už len z dôvodu mimoriadneho mediálneho záujmu by orgány činné v trestnom konaní nepripustili akýkoľvek zásah do vyšetrovania či už zo strany exekutívy alebo iných subjektov. Musím však konštatovať, že v priebehu vyšetrovania boli zistené prípady viacerých účelových, tendenčných až skresľujúcich výpovedí viacerých svedkov poškodených vrátane „najviac poškodených“ osôb sústredených okolo občianskeho združenia ETP.

... V kontexte týchto všetkých skutočností preto zastávam názor, že vyšetrovanie vykonané v tejto trestnej veci príslušníkom SKIS Banská Bystrica pod dozorom prokurátora

Krajskej prokuratúry Prešov a pod dohľadom Generálnej prokuratúry SR spĺňalo všetky kritériá zákonného a nezávislého vyšetrovania, ako aj kritéria štandardov požadovaných ESLP...

... V tejto časti dodávam, že na rozdiel od splnomocnenkyne som nezistil žiadne relevantné dôvody (či už vzťah k osobe poškodeného alebo k veci samotnej, alebo samotnú zaujatosť znalcov) pre spochybnenie činnosti KEU PZ ako znaleckej organizácie v tejto trestnej veci, (kde v rámci dokazovania z odvetvia kriminalistickej biológie a genetickej analýzy boli skúmané nohavice poškodeného [REDAKOVANÉ] predložené ako dôkaz) a to len z toho jediného dôvodu, že KEU je súčasťou organizačnej štruktúry Policajného zboru. O to viac keď výsledok skúmania v podstate v zhode s výpoveďou poškodeného potvrdil, že pôvodcom krvných stôp na nohaviciach je poškodený [REDAKOVANÉ]. Validitu tohto vecného dôkazu však spochybňuje už len tá skutočnosť, že poškodený [REDAKOVANÉ] ktorý má evidentné skúsenosti s postupom orgánov činných v trestnom konaní z jeho trestnej minulosti a zastúpený kvalifikovaným advokátom - splnomocnencom, z nevysvetliteľných dôvodov tento dôkaz predložil nie bezprostredne po danej udalosti keď podával prvé trestné oznámenie, ale až s viac ako pol ročným odstupom. K tejto námietke dodávam, že splnomocnenkyňa mohla namietať zaujatosť KEU PZ v zákonnej lehote už pri doručení uznesenia ktorým bolo nariadené toto znalecké dokazovanie, čo sa však evidentne nestalo.

Aplikácia zásady voľného hodnotenia dôkazov orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi je nevyhnutným prostriedkom pre náležité zistenie skutkového stavu, pričom v každom jednotlivom prípade sa berú do úvahy osobitosti daného prípadu, čím sa súčasne zabraňuje mechanickému, šablonovitému postupu pri hodnotení dôkazov. Trestný poriadok pri tom nepriznáva a priori nejakému dôkazu osobitný význam a rovnako neupravuje aké množstvo dôkazov musí byť vykonané pri dokazovaní určitej skutočnosti, postačuje prípadne aj jeden priamy dôkaz, pokiaľ spoľahlivo preukazuje dokazované skutočnosti, alebo viac hoc i nepriamych dôkazov, ktoré tvoria ničím nenarušený celok.

Možno súhlasiť s názorom splnomocnenkyne, že výpovede poškodených osôb a podozrivých príslušníkov PZ majú rovnakú kredibilitu. To však platí v počiatočnom štádiu dokazovania resp. do okamihu, kedy sa vykonaným dokazovaním nepreukáže resp. vyvráti pravdivosť jednotlivých tvrdení. Potom už nie je možné ignorovať základnú zásadu

hodnotenia dôkazov „jednotlivo a v ich súhrne“ a napriek tomu i naďalej považovať za relevantné tie výpovede, ktoré sa ukážu ako nepravdivé, účelové či tendenčné a to bez ohľadu na to, či ide o výpoveď policajta alebo výpoveď poškodeného.

Ako je zrejmé z odôvodnenia napadnutého uznesenia, vyšetrovateľ PZ veľmi podrobne až detailne v hlavných skutkových okolnostiach rozobral obsah výpovedí jednotlivých poškodených a ďalších osôb,

... ktorí mali osobne prežiť alebo iným spôsobom priamo vnímať či už použitie slzotvorného spreja voči maloletej osobe v obydlí alebo brutálne správanie príslušníkov PZ voči nim na OO PZ Moldava...

[resp.]

... ktorým mali byť konaním príslušníkov PZ počas pátracej akcie spôsobené poškodenia majetku, na ktorých mali byť bezdôvodne použité donucovacie prostriedky či malo byť bezdôvodne a protiprávne vstúpené do ich obydlia. Zdôrazňujem, že zistený skutkový stav je takej kvality, že nielenže nezakladá rozpory medzi dvoma skupinami dôkazov (t. j. medzi poškodenými a policajtmi), ale predovšetkým, medzi výpoveďami samotných poškodených existujú výrazné rozpory, pričom niektoré výpovede sa doslova navzájom vylučujú,

... v takých podstatných bodoch ako je spôsob vykonaného násilia, intenzita a dĺžka jeho trvania, počet útočníkov a pod.

Rovnako ostré diskrepancie len z výpovedí samotných poškodených plynú aj z vykonaného dokazovania vo vzťahu k udávanému spôsobu, intenzite a dobe psychického a fyzického násilia, ktorému mali byť vystavené osoby predvedené na OO PZ Moldava a ktoré malo napĺňať znaky mučenia, ponižovania či iného krutého zaobchádzania. Viaceré osoby ktoré boli na OO PZ Moldava predvedené dokonca vypovedali, že jednak voči nim samotným sa nikto z príslušníkov PZ nedopustil žiadneho protiprávneho konania, ale takéto konanie neregistrovali ani voči iným, tam predvedeným osobám ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]).

Za takejto dôkaznej situácie aj keby som nebral do úvahy ďalšie výpovede príslušníkov PZ a predpokladal že sú účelové v snahe zakrývať ich vlastné protiprávne konanie, tak obsah výpovedí poškodených jednoducho nezodpovedá objektívnemu následku na tele poškodených [REDACTED] a [REDACTED].

Simultánne kopanie do hlavy, brucha, hrudníka viacerými príslušníkmi PZ v trvaní minimálne desať minút až niekoľko hodín, vykrúcanie rúk, šliapanie či skákanie po chrbte, opakované údery päsťami, fackovanie, to všetko by podľa znaleckých záverov znalca z odboru zdravotníctva a farmácie v prípade každého z dotknutých poškodených zanechalo nezmazateľné následky na ich zdraví v nepomerne závažnejších, rozsiahlejších vonkajších a vnútorných poraneniach či dokonca v bezprostrednom ohrození života. Nič také sa však nestalo a preukázané nebolo. Tu poukazujem, že poškodenými tvrdené násilie ktorému mali byť podrobení daného dňa je nutné posudzovať v celkovom kontexte, teda aj udalostí, ktoré sa mali odohrať po ich predvedení na OO PZ Moldava, čo bolo dokazovaním vylúčené.

Vzhľadom na riziká súvisiace s veľmi pravdepodobným poškodením zdravia, nie je možné v takýchto prípadoch vykonať previerku výpovede či vyšetrovací pokus. Na druhej strane medicínska a justičná prax nám poskytuje pomerne spoľahlivý komparačný materiál k otázkam mechanizmu vzniku takýchto zranení, intenzity násilia, ale predovšetkým k následkom, ktoré takéto konanie na ľudskom tele zanechá.

Azda najznámejším smutným prípadom kedy na policajnej stanici malo dôjsť k druhovo rovnakému násiliu voči osobám rómskeho etnika, je prípad poškodeného K.S. staršieho a ďalších, ku ktorému došlo v júli 2001 na Obvodnom oddelení v Jelšave a v Revúcej. Zo skutkových zistení, ktoré boli preukázané jednak v priebehu prípravného konania a následne aj na hlavnom pojednávaní (rozsudok KS Banská Bystrica sp. zn. 5 T 18/02 zo dňa 28.2.2008) vyplýva, že (podobne ako v tejto trestnej veci) aj tu mali byť viaceré osoby najprv mimo polície a následne na policajnom oddelení po dobu niekoľko hodín vystavené desiatkam úderom rukou, obuškom, kopaním do rôznych častí tela a dokonca aj skákaním po hrudníku. Poškodení (podobne ako [REDACTED]) mali byť pritom na oddelení pripútaní k mreži či iným pevným súčastiam. V dôsledku rozsiahlych devastačných poranení (17 zlomenín rebier, trhliny v slezine, pečeni, poranenia žlčníka, krvácania do brušnej dutiny, krvácania v mozgovej časti a ďalšie) došlo vtedy u K. S. staršieho k rozvinutiu šokovej reakcie a následne k smrti priamo na obvodnom oddelení. Ďalšie dve osoby R. G. a P. S. utrpeli rozsiahle povrchové zranenia s tzv. Crush syndrómom (rozsiahle pomliaždenie svalstva a iných tkanív), čo indikovalo opakované tupé vonkajšie mechanické násilie vo forme aktívnych úderov a kopancov veľkej intenzity aj so zodpovedajúcimi zreteľnými známkami na ich tele.

V tomto prípade stáli proti sebe dva okruhy dôkazov, popierajúce výpovede policajtov proti výpovediam poškodených, ktoré však boli verifikované nepopierateľnými následkami, vrátane následku najťažšieho a závermi znaleckého dokazovania.

Preto pokiaľ poškodení [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a ďalší... vypovedajú o veľmi podobnom, takmer rovnakom brutálnom fyzickom násilí na Obvodnom oddelení Moldava, bez toho, aby sa tomu zodpovedajúci následok prejavil v reálnom svete, tak nevypovedajú pravdu a niet pochyb, že skutok sa nestal.

Najzávažnejším, objektívne zisteným zranením z danej skupiny osôb bola zlomenina X. rebra vľavo u [REDAKOVANÉ], pričom aj v tomto prípade znalec vylúčil zavinenie inou osobou a vylúčil aj masívne krvácanie udávané poškodeným, v dôsledku ktorého by malo dôjsť k takému znečisteniu jeho nohavíc, ktoré predložil až v tomto trestnom konaní napriek tomu, že tento dôkaz mal mať už od samého začiatku uschovaný doma. Už len samá skutočnosť, že tak významný dôkaz mal mať poškodený vo svojej dispozícii ihneď po tom ako bol po inkriminovaných udalostiach prepustený z OO PZ Moldava a pri svojom trestnom oznámení zo dňa 22.7.2013 ktoré podával prostredníctvom tej istej splnomocnenkyne ho ani len nespomenul, podľa môjho názoru nasvedčuje, že uvedené sa nezakladá na pravde. O to zvlášť, keď svedkyňa [REDAKOVANÉ], ktorá registrovala predvádzanie tohto poškodeného v osade bez akéhokoľvek násilia, tiež vo svojej výpovedi uviedla, že [REDAKOVANÉ] mal v tom čase oblečené dlhé modré flakaté rifle a napr. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] mal vidieť ako ho na OO PZ Moldava kopal príslušník [REDAKOVANÉ], ktorý mal v tom čase preukázateľne služobné voľno, na pátracej akcii sa nezúčastnil a na OO PZ Moldava sa nenachádzal.

V kontexte vyššie uvedeného potom paradoxne vyznieva námietka splnomocnenkyne o tom, že neskorým začatím vyšetrovania bola zmarená možnosť získať „čerstvé“ dôkazy, keď samotný [REDAKOVANÉ] pri podaní prvého trestného oznámenia už bezprostredne po danej udalosti zamlčal existenciu tak významného dôkazu, ktorým mali byť jeho biele nohavice s viditeľnými stopami krvi a exkrementov a predložil ho orgánom činným v trestnom konaní až s odstupom viac než pol roka.

Poškodený [REDAKOVANÉ], ktorý mal priamo na OO PZ Moldava vidieť hrubé fyzické násilie voči [REDAKOVANÉ] jednoznačne pomenoval ako jedného z útočníkov [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], no pri vykonanej rekognícii nespoznal nielenže jeho, ale ani [REDAKOVANÉ].

Rezné poranenie na pravej ruke [REDAKOVANÉ], ktoré mu malo byť spôsobené zákrokom príslušníkov PZ dňa 19.6.2013, si bezpochyby spôsobil pri inej udalosti dňa 14.6.2013, kedy mu bolo aj na LSPP Moldava nad Bodvou ošetrené. V tejto súvislosti svedkyňa [REDAKOVANÉ] potvrdila, že [REDAKOVANÉ] bol v ich ambulancii v Moldave nad Bodvou s týmto rezným poranením ošetrený dňa 14.6.2013 a keď ho pri lekárskom ošetrení dňa 20.6.2013 udával ako dôsledok konania policajtov, pričom bol zdravotnou sestrou upozornený, že s tým zranením už u nich bol, tak sa výslovne zháčil so slovami, že čo to urobil.

Nestotožňujem sa ani s námietskou splnomocnenkyne smerujúcou k nedostatočnosti znaleckého dokazovania z odboru zdravotníctva a farmácie kde splnomocnenkyňa namieta, že lekárske správy zachytávajú len najzávažnejšie zranenia. Uvedené má evokovať ten záver, že oboj poškodeným mali byť spôsobené pravdepodobne rozsiahlejšie aj svojim charakterom nezávažné poranenia, ktoré z nejakého dôvodu neboli zachytené v lekárskejších správach a ani na fotografiách, a ktoré mal znalec zohľadniť vo svojich odborných záveroch a vyšetrovateľ PZ mal následne premietnuť do svojho rozhodnutia s iným procesným záverom. Naznačeným spôsobom sa však dostávame do roviny špekulácie, pretože iné objektívne zranenia než zachytené v lekárskejších správach a fotodokumentácii jednoducho neboli zistené a preto znalec s nimi ani nemohol pracovať ako s objektívnym následkom na zdraví oboch poškodených.

Na druhej strane, osobitne zreteľahodnou je tá skutočnosť, že pri tak brutálnom fyzickom násilí, akému mal byť [REDAKOVANÉ] na OO PZ Moldava podrobený, neboli u neho zistené žiadne tzv. obranné poranenia (zlomeniny, pomliaždeniny, tržné rany na dlaniach a prstoch rúk).

Nepochybne veľkú úlohu v správaní a prežívaní [REDAKOVANÉ] daného dňa zohral aj objektívne preukázaný ťažký stupeň opilsti hraničiaci s otravou alkoholom.

Tu poukazujem, že v priebehu pátracej akcie príslušníci PZ prišli pri výkone služobnej činnosti do priameho kontaktu s viacerými ťažko opitými osobami ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]) a všetkých tolerovali, nechali ich spať alebo ich usmernili, aby si šli ľahnúť, čo potvrdili aj menovaní svedkovia. Aj táto skutočnosť podľa môjho názoru preukazuje, že príslušníci PZ nemali nejaký zvláštny dôvod, bez príčiny by nepoužili donucovacie prostriedky selektívne práve voči [REDAKOVANÉ] a nepredviedli ho na OO PZ Moldava len z toho dôvodu, že bol v ťažkom stupni opilsti.

Platný Trestný zákon neobsahuje resp. nedefinuje pojem mučenia. Definuje ho však Dohovor proti mučeniu a inému krutému a neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. V zmysle čl. 1 ods. 1 tohto Dohovoru sa za mučenie považuje akékoľvek konanie, ktorým je človeku spôsobená silná bolesť, alebo telesné alebo duševné utrpenie s cieľom získať od neho alebo od tretej osoby informácie, priznanie, potrestať ho za konanie, ktorého sa dopustil, alebo s cieľom zastrašiť alebo prinútiť takú osobu (alebo tretiu osobu), alebo z akéhokoľvek iného dôvodu založeného na diskriminácii akéhokoľvek druhu. Za neľudské zaobchádzanie alebo trestanie sa považuje konanie spôsobujúce intenzívne fyzické alebo psychické utrpenie, ktoré nedosahuje intenzitu mučenia. Ponižujúcim zaobchádzaním sa považuje zlé zaobchádzanie, ktoré má vzbudiť u obetí pocity strachu, úzkosti a podriadenosti, ktoré je spôsobilé potupiť, ponižovať prípadne zlomiť akýkoľvek fyzický alebo psychický odpor.

Tvrdenia o zlom zaobchádzaní však musia byť podložené primeranými dôkazmi. Zaobchádzanie s jednotlivcom zo strany zamestnancov štátu (príslušníkov PZ) možno považovať za problém vtedy, keď vyústi do ublíženia na zdraví s určitým stupňom závažnosti. Z podrobne vykonaného dokazovania, na ktoré poukázal v napadnutom uznesení vyšetrovateľ PZ a v kontexte vyššie uvedených skutočností mám za to, že neexistujú pochybnosti o tom, že k žiadnemu mučeniu, ponižovaniu či krutému a neľudskému zaobchádzaniu s poškodenými na OO PZ Moldava nedošlo. Súčasne dodávam, že pochybnosti, ktoré má splnomocnenec, nemôžu byť riešené mechanickým obvinením každého zúčastneného policajta (vrátane [REDAKOVANÉ], ku ktorému sa vyjadrim ďalej) a ich postavením pred súd, pretože taký postup by bol contra legem a do budúcnosti by mohol v rámci služobnej činnosti policajtov len z opatrnosti a obavy z hrozby trestného stíhania vyvolať pasivitu práve tam, kde je potrebný okamžitý zásah...

...Za nedôvodnú považujem sťažnosť splnomocnenkyne aj v tej... časti, kde napáda výslovné nezákonný a represívny charakter akcie namierenej voči širokému okruhu osôb v miestnej rómskej komunite.

Je pravdou, že tri dni pred samotnou pátracou akciou došlo v osade na [REDAKOVANÉ] k incidentu, čím splnomocnenec podmieňuje vnímanie tejto pátracej akcie ako pomsty proti rómskemu obyvateľstvu v danej lokalite. Že tomu tak nie je, bolo preukázané množstvom dôkazov. V prvom rade listinnými dôkazmi bol preukázaný stúpajúci trend kriminality

(najmä majetkovej) oproti predchádzajúcim obdobiam v náraste až o 50 trestných činov. V danom čase bolo z danej lokality v pátraní desať osôb na ktoré bol vydaný buď príkaz na zatknutie alebo príkaz na dodanie do výkonu trestu, pričom pred začatím samotnej akcie v teréne boli príslušníkom z iných zúčastnených útvarov vydané zoznamy hľadaných osôb.

Vo vzťahu k samotnému označeniu akcie, v ktorej názve figuroval prívlastok „represívna“ uvádzam, že v zhode s výpoveďami svedkov [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ku korektúre muselo dôjsť preukázateľne ešte pred začatím samotnej akcie a to dňa 18. 6. 2013, čo vyplýva z obsahu samotného zberného spisu OR PZ Košice okolie sp. zn. ORPZ-KS-OPP-315/2013. Skutočnosť, že nešlo o spätnú účelovú korektúru vyplýva zo samotného spôsobu opravy a zaevidovania predmetnej písomnosti (ktorou bola vykonaná oprava názvu akcie) pod poradovým číslom 008, pričom v zbernom spise nasledujú ďalšie písomnosti týkajúce sa tejto akcie zo dňa 18. 6. až 28. 6. 2013 evidované pod poradovým číslom 009 až 016. Tento zberný spis je uzavretý posledným registratúrom záznamom zo dňa 28. 6. 2013 a podpísaný spracovateľom pplk. [REDAKOVANÉ] bez toho, aby bolo zrejmé, že sa prepisovali nejaké údaje alebo dodatočne doňho vkladali nové listiny. V prípade, že by sa táto oprava vykonala až po medializácii tejto udalosti, museli by na všetkých útvaroch zúčastnených na danej akcii v podstate prepisovať celý obsah zberného spisu, aby sa dosiahlo zaevidovanie tejto listiny ešte v ten deň. Takáto oprava by bola prácná a nesplnila by požadovaný efekt, pretože stále by obsahovala slovo „represívna“, len v prečiarknutej forme. Pokiaľ by preto na strane kompetentných v Policajnom zbore skutočne existoval úmysel ex post manipulovať s týmito listinami, tak podstatne jednoduchšie by bolo v elektronickom vyhotovení všetkých listín jednoducho vymazať tento výraz, vytlačiť už opravenú listinu (pokyn o nariadení pátracej akcie 100) a doplniť ju na príslušné miesto pod daným poradovým číslom v zbernom spise.

Rovnako, v samotnom pokyne zo dňa 17. 6. 2013 ktorým bola nariadená táto akcia sú jasne zadefinované úlohy policajtov, ktoré spočívali (uvádzam ich v stručnosti) vo výkone kontroly osôb a vecí v daných lokalitách a nadväznom spracovaní lustračných lístkov, lustrácií prostredníctvom operačného strediska, získavaní poznatkov k páchatelom trestnej činnosti aj dovtedy neobjasnenej a nezistenej a zamedzovať narušovaniu verejného poriadku a páchaniu trestnej činnosti, to všetko bez akejkoľvek zmienky o incidente zo dňa

16. 6. 2013. Tieto úlohy príslušníkov PZ vyplývajú nielenže zo samotného Nariadenia ministra vnútra č. 53/2008 o postupe pri pátraní po osobách a veciach, ale aj z ustanovení § 2 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. i, písm. l) zákona o Policajnom zbore, čím je daná aj samotná legitimita pátracej akcie (na základe zákona).

Rozkaz Prezidenta PZ č. 36 zo dňa 18. 6. 1999 o Typovom projekte Pátracej akcie 100 okrem iného ukladá riaditeľom krajských riaditeľstiev spracovať vlastné typové projekty na vykonanie pátracej akcie, ktoré budú vychádzať zo špecifik daného regiónu, pričom určuje informačnú povinnosť voči odboru pátrania o nariadení pátracej akcie najneskôr jeden deň vopred. Z obsahu spomenutého zberného spisu je jasné že i táto povinnosť bola dodržaná.

Záver vyšetrovateľa PZ o tom, že na OR PZ Košice okolie skutočne dochádzalo k mechanickému preberaniu resp. kopírovaniu hlavičky pri vyhlasovaní tohto typu akcií v znení „Represívno - pátracia akcia 100“ vyplýva aj z listín, ktorými boli v dňoch 20. 3. 2013 a 17. 12. 2012 vyhlásené rovnaké, vo svojej skutočnej podstate pátracie akcie. V tomto smere možno preto príslušným funkcionárom OR PZ Košice okolie naozaj vytknúť nedôslednosť pri spracovaní vlastných typových projektov pátracích akcií, ktoré sa potom ďalej nekriticky preberali pri vydávaní ďalších pokynov o nariadení pátracích akcií do budúcnosti. Za uvedené administratívne pochybenia ich však nemožno brať na trestnoprávnu zodpovednosť.

V konečnom dôsledku reálny účel a zákonný účel tejto pátracej akcie vyplýva aj z množstva výpovedí svedkov žijúcich na rôznych adresách v osade [REDAKOVANÉ] či už v bytových domoch alebo v chatrčiach, ktorí vypovedali, že príslušníci PZ žiadali ich občianske preukazy, zapisovali si ich osobné údaje na nejaké papiere či dokonca do nejakého zariadenia, príslušníci PZ disponovali zoznamami hľadaných osôb a po preukázaní totožnosti či už prostredníctvom OP alebo iných tam prítomných osôb pokračovali vo výkone tejto činnosti ďalej.

Pokiaľ ide o možný rasový motív vo vzťahu k naplánovaniu a realizácii predmetnej pátracej akcie, tak v tom to smere v priebehu vyšetrovania neboli zistené žiadne indicie ktoré by čo i len naznačovali, že samotná pátracia akcia bola výslovne namierená proti obyvateľom komunity na [REDAKOVANÉ] len v dôsledku a v priamej príčinnej súvislosti s ich etnickou príslušnosťou. Len zo samotnej skutočnosti, že v osade na [REDAKOVANÉ] ulici

v Moldave nad Bodvou žije výslovne komunita rómskej populácie, nemožno ešte taký rasový motív odvodiť.

Čo sa týka samotných príslušníkov OO PZ Moldava [REDAKOVANÉ] tak v tejto časti sú závery znalca psychológa jasné. Psychologickým vyšetrením neboli ani u jedného z menovaných zistené rasové predsudky či netolerancia alebo výslovná zaujatosť k menšinám. Znalkyňa súčasne zadefinovala aj pôvod prílišnej opatrnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] pri podávaní informácií o svojej vlastnej osobe, ktorá spočívala v opakovanej negatívnej medializácii jeho osoby.

K spornému použitiu elektrického paralyzéra voči viacerým osobám v osade na [REDAKOVANÉ] (vrátane [REDAKOVANÉ]), je potrebné predovšetkým zdôrazniť, že znalec z odboru zdravotníctva sa v každom z vypracovaných znaleckých posudkov podrobne vyjadril aké stopy by na tele poškodených takýto prostriedok zanechal, čo však opätovne zistené nebolo. Následky by boli obzvlášť závažné pri opakovanom použití v krátkom časovom intervale ako to uvádzali mnohí poškodení a svedkovia. Aj tu vznikli vo výpovediach poškodených a svedkov závažné diskrepancie už len vo vzťahu k popisu ako mal použitý elektrický paralyzér vyzerat' (vyskakovací obušok, malá krabička, tyč).

Podrobne sa k účelu a podmienkam používania tohto donucovacieho prostriedku vyjadril nielen veliteľ PPU [REDAKOVANÉ], ale aj ostatní príslušníci tohto útvaru, ktorí boli prítomní na tomto zákroku. Mjr. [REDAKOVANÉ] uviedol, že na útvare majú štyri kusy týchto paralyzérov, ktoré sú na konci svojej životnosti a preto boli vystrojení novým konštrukčne odlišným typom, ktorý vystreľuje dve elektródy na vodivom vlákne.

Ako je zrejmé z vyhotovenej fotodokumentácie, paralyzér, ktorý malo PPU vo výstroji vtedy, je v tvare hrubého kovového valca, čo obmedzuje mobilitu príslušníka PZ, nie je konštruovaný k udieraniu a jediným praktickým využitím je použitie voči agresívnemu psovi.

Z výpovedí príslušníkov PPU vyplýva, že buď tento paralyzér nebol vôbec súčasťou výjazdu alebo niektorí pripustili, že vo výjazdovom vozidle sa mohol nachádzať jeden kus, keďže ho používajú proti agresívnym psom bojových plemien. Všetci však kategoricky odmietli, že by ho počas zabezpečovania vonkajšieho perimetra osady mali pri sebe, alebo ho dokonca použili voči akejkoľvek osobe. Na druhej strane, z výpovedí svedkov a poškodených však vyplýva, že v priebehu akcie mal byť elektrický paralyzér použitý

na viacerých miestach v osade súčasne voči neobmedzenému počtu osôb či už v bytových domoch alebo pri chatrčiach a voči niektorým osobám dokonca opakovane. Ak by som teda aj pripustil, že tento jeden kus paralyzéra, ktorý mohol byť vo výjazdovom vozidle, niektorý príslušník PPU vzal so sebou do terénu, tak uvedené by znamenalo, že počas celej pátracej akcie mal po osade bezhlavo pobehovať príslušník PPU s elektrickým paralyzérom a používať ho kdekoľvek a voči komukoľvek sa mu zachcelo, čo je absolútne nelogické.

Sila elektrických výbojov paralyzérov, ktorými disponuje PPU vo svojej výzbroji je v prípade prvého typu 120 000 V a pri druhom type 150 000 V.

Taktika postupov silových útvarov polície ako PPU alebo PMJ spočíva v rýchлом a razantnom prekonaní odporu a eliminácii akéhokoľvek nebezpečenstva za účelom vytvorenia priestoru pre ďalšiu efektívnu a ničím nerušenú činnosť vyšetrovateľa alebo iných úradných osôb na mieste. Takému zásahu však vždy predchádza zber a analýza operatívnych informácií okrem iného aj o tom, voči akým osobám sa bude zakročovať, v akom veku sú tieto osoby, či možno očakávať aktívny odpor, či trpia nejakým závažným ochorením a akú liečbu podstupujú atď., to všetko z tých dôvodov, aby sa zvolil najoptimálnejší variant postupu a nedošlo k neadekvátnym ujmám na zdraví či živote dotknutých osôb. Preto ak by mali príslušníci PPU dňa 19. 6. 2013 v osade na [REDACTED] v rozpore s týmito elementárnymi zásadami a princípom opatrnosti skutočne plošne a bezhlavo používať tak silný a životu nebezpečný prostriedok voči akýmkoľvek náhodne vybraným osobám (navyše opakovane) ako to popisovali poškodení a svedkovia, tak by úplne zbytočne a bezdôvodne riskovali vznik priam fatálneho následku.

Neobstojí ani argument splnomocnenkyne o tom, že príslušníci PZ neboli počas pátracej akcie úmyselne označení identifikačnými prvkami, keďže jednak svedkovia z osady na [REDACTED] (napr. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), ale aj príslušníci PZ [REDACTED] potvrdili pravý opak. Z výpovede veliteľa pátracej akcie pplk. [REDACTED] okrem iného vyplýva, že všetci policajti zúčastnení v predmetnej akcii boli vystrojení v súlade s platnými predpismi týkajúcimi sa ustrojovacej disciplíny príslušníkov PZ a to podľa ich služobného zaradenia vrátane označenia ČOZ a hodnosti, mena a priezviska. Taktiež príslušníci PPU mali čierne oblečenie a určite mali individuálne označenie číslom. Z výpovede tohto svedka ďalej vyplýva, že jedine príslušníci OKP (tzv. pátrači) mali na sebe rukávové pásky a boli

oblečení v civilnom oblečení. Vo vzťahu k týmto príslušníkom PZ však nie sú žiadne pochybnosti, pretože nikto z poškodených alebo svedkov neuvádza žiadne protiprávne konanie zo strany policajtov oblečených v civile. Práve naopak, aj títo mali vykonávať kontroly osôb a lustrácie.

Aj veliteľ útvaru PPU svedok [REDACTED] potvrdil, že policajti PPU mali určite na taktických vestách označenie identifikačným číslom, tzv. „vajcom“. Je to vlastne kovový znak v tvare vajca, ktorý majú príslušníci PPÚ neustále pripnutý na taktickej veste a je doslova súčasťou vesty.

V neposlednom rade podľa vyhlášky MV SR č. 151/2009 o podrobnostiach o služobnej rovnošate PZ, povinnou súčasťou každého vzoru služobnej rovnošaty je aj identifikačné číslo policajta a menovka a to buď v kovovom alebo vyšívanom prevedení.

Nie je preto pravdou, že by počas predmetnej pátracej akcie došlo k úmyselnému odnímaniu identifikačných prvkov policajtov z ich služobnej rovnošaty.

Okrem vyššie rozvedených zásadných diskrepancií a ďalších, ktoré zhodnotil v napadnutom uznesení aj vyšetrovateľ PZ, považujem za potrebné upriamiť pozornosť aj na ďalšie skutkové zistenia, ktoré vzišli z vykonaného dokazovania a ktoré je nutné hodnotiť komplexne so všetkými dôkazmi pri stanovení konečných záverov k legalite a legitimitate zákroku zložiek PZ počas pátracej akcie nielen ako celku, ale aj z hľadiska možného vyvodenia individuálnej trestnej zodpovednosti či už voči [REDACTED], na ktorého poukázali viacerí poškodení alebo [REDACTED], ktorého zas označil [REDACTED], prípadne ďalším príslušníkom PZ a ktoré sa bezprostredne týkajú prešetrovaných udalostí zo dňa 19. 6. 2013.

Riaditeľka ETP [REDACTED] napriek tomu, že ešte v ten večer dňa 19. 6. 2013 sa mala priamo od vedúcej komunitného centra [REDACTED] telefonicky dozvedieť o tak závažných zásahoch do základných práv a slobôd občanov v komunite na [REDACTED], ktoré svojím charakterom a následkami mali v podstate predstavovať mimoriadnu udalosť, nepokladala za potrebné vycestovať do Moldavy nad Bodvou a presvedčiť sa priamo v osade o týchto skutočnostiach a to aj napriek tomu, že v tom čase sa mali najväčší aktivisti a najvýznamnejší miestni spolupracovníci ETP [REDACTED] a [REDACTED]

nachádzať zadržaní na OO PZ Moldava, kde malo byť podľa výpovedí svedkov, ktorí boli prepustení skôr, páchané na nich brutálne fyzické násilie.

Do rómskej osady na [REDAKOVANÉ] sa však okamžite v ten večer dostavil rómsky poslanec mestského zastupiteľstva v Moldave nad Bodvou [REDAKOVANÉ], na ktorého výpoveď poukážem ďalej.

Samotná pátracia akcia prebehla aj v ďalšej rómskej osade v neďalekej obci Drienovec, pričom okrem jediného incidentu, počas ktorého tu došlo k útoku na príslušníka PZ sekerou, nebol v tejto osade zaznamenaný žiaden fyzický útok na jej obyvateľov, žiadne použitie slzotvorného spreja, žiadne poškodenie majetku v zmysle plošného rozbíjania okien, dverí alebo mobilných telefónov, žiadne plošné používanie domucovacích prostriedkov, žiadne svojvoľné vstupy do obydli alebo iné v takom rozsahu, ako malo prebehnúť v osade na [REDAKOVANÉ]

Keď bol v súvislosti s udalosťami zo dňa 16. 6. 2013 poškodený [REDAKOVANÉ] dňa 19. 6. 2013 predvedený pred sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Košice okolie v konaní o návrhu na vzatie do väzby vedenom pod sp. zn. 0 Tp 437/2013, tak v prítomnosti ustanoveného obhajcu potvrdil pravdivosť skutočností uvádzaných vo vyšetrovacom spise (týkajúcich sa útoku na hliadku PZ) a vyslovil ľútosť nad tým čo sa stalo. Vo svojich výpovediach v tomto trestnom konaní ohľadom tej istej udalosti po tom čo mu bol zo strany ETP zabezpečený splnomocnenec a za neobyčajnej osobnej angažovanosti [REDAKOVANÉ] a ďalších osôb z prostredia ETP, však už vypovedal úplne opačne a všetko poprel.

Pochybný a výslovne účelový spôsob indikovania záverov postraumatickej stresovej poruchy u [REDAKOVANÉ] prostredníctvom psychologičky bez klinickej praxe spolupracujúcej s ETP a na základe jedného rozhovoru v dennom psychoterapeutickom stacionári takmer na opačnom konci republiky (zabezpečeného znova [REDAKOVANÉ]) bez ďalších odborných vyšetrení, bol spoľahlivo vyvrátený komplexným vyšetrením znalcami z odboru psychiatrie.

Podľa viacerých poškodených a svedkov mal samotnú akciu riadiť a pokyny vydávať [REDAKOVANÉ], on robil všetko, on začal, zbil celú osadu, zbil ľudí v osade a aj na obvodnom oddelení. V tom čase bol nstržm. [REDAKOVANÉ] radovým policajtom obvodného oddelenia Moldava a do osady na [REDAKOVANÉ] chodieval v rámci služobnej

činnosti prakticky počas každej služby. Je teda nespochybniteľné, že tento radový príslušník OO PZ Moldava (podobne ako [REDACTED] a ostatní) musel byť známy širokej komunite na [REDACTED], zvlášť ak sa mal spolu s ostatnými špecialistami z obvodného oddelenia podieľať aj na aktivitách v komunitnom centre. Jediným spoločným menovateľom výpovedí [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a všetkých ďalších ktorí majú takto podľa splnomocnenca jednoznačne usvedčovať [REDACTED] je to, že napriek tomu, že na predmetnej policajnej akcii sa zúčastnilo ďalších 62 príslušníkov PZ riadne označených nášivkami alebo kovovými plackami s ČOZ a menovkami, tak títo poškodení si nezapamätali identitu žiadneho iného policajta. Všetko mal spraviť len nstržm. [REDACTED].

Najlepšie vykresľuje kvalitu a hodnovernosť takýchto a podobných tvrdení záver výpovede poškodeného [REDACTED] zo dňa 20. 2. 2014, kde podal trestné oznámenie na [REDACTED] len z toho dôvodu, že sa mal neskôr dozvedieť, že pred domom kde sedeli pri príchode policajtov do osady, mal práve on ukazovať koho majú policajti biť a koho mali zobrať na policajnú stanicu.

Tvrdenia [REDACTED] za ETP o nejakých dlhodobo napätých vzťahoch, ktoré v elektronických médiách a pri svojom výsluchu opisoval tak vehementne, ako by mal byť ich priamym svedkom a ktoré mali navodzovať doslova výbušnosť situácie medzi policajtmi [REDACTED], [REDACTED] a ostatnými obyvateľmi [REDACTED] rovnako ako tvrdenia o tom, že policajti mali asi dva kilometre cez pole naháňať nejakého osadníka, ktorý si všetko natočil na mobil a po tom čo ho chytili, tak mu mali ten mobil rozbiť, sa preukázali ako vymyslené.

Poškodený [REDACTED], ktorý mal priamo na OO PZ Moldava vidieť hrubé fyzické násilie voči [REDACTED] jednoznačne pomenoval ako jedného z útočníkov [REDACTED], no pri vykonanej rekognícii nespoznal nielenže jeho, ale ani [REDACTED]. [REDACTED] sa pritom počas pátracej akcie na obvodnom oddelení preukázateľne nenachádzal. Rezné poranenie na pravej ruke [REDACTED], ktoré mu malo byť podľa jeho výpovede spôsobené zákrokom príslušníkov PZ dňa 19. 6. 2013 (nie zhoršenie ako to uvádza splnomocnenkyňa [REDACTED]), si bezpochyby spôsobil pri inej udalosti dňa 14. 6. 2013, kedy mu bolo aj na LSPP Moldava nad Bodvou ošetrené.

Enormnú snahu za každú cenu negatívnym spôsobom odprezentovať širokej verejnosti nezákonnosť a brutalitu policajnej akcie aj prostredníctvom elektronických médií výstižne prezentuje zdrvivý článok o brutalite policajného zásahu na webovej stránke *mecem.sk*, ktorého autorom mal byť poškodený [REDAKOVANÉ] a ktorého autorstvo menovaný vo svojej výpovedi poprel, článok bol pritom na uverejnenie dodaný doposiaľ presne nezistenou osobou z prostredia komunitného centra na [REDAKOVANÉ].

... Skutočnosť, že [REDAKOVANÉ] nemal ani len teoretickú možnosť z časového hľadiska stihnúť všetko, z čoho ho poškodení obviňujú, vyplýva z vykonaného dokazovania. Pátracia akcia sa začala v čase o 19.00 hod., avšak v čase o 19.30 hod. už [REDAKOVANÉ] realizoval predvedenie [REDAKOVANÉ] na Obvodné oddelenie Moldava nad Bodvou. To znamená, že [REDAKOVANÉ] mal v priebehu cca. 30 minút zbit' [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a ďalších, pričom podľa výpovedí menovaných každého z nich mal biť minimálne 20 minút, ďalej mal za ten čas vstúpiť do obydli [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a ďalších a tieto zničiť. Aj keď v tejto súvislosti nebol vykonaný vyšetrovací pokus, počas ktorého by sa simuloval útok na každého z menovaných poškodených v dĺžke a intenzite trvania ako ho popísali spolu so vstupmi do obydli a jeho ničením na konkrétnych adresách, už len z bežnej matematickej operácie súčtu časov (3x po 20 minút) je zrejmé, že toto všetko by za 30 minút nemohol stihnúť...

... Za nedôvodnú považujem sťažnosť splnomocnenkyne aj v tej časti, kde napáda výslovne nezákonný a represívny charakter akcie namierený voči širokému okruhu osôb v miestnej rómskej komunitě, navyše s rasovým motívom. Tu je potrebné predovšetkým dať do pozornosti, že rasový motív naplánovania a realizácie tejto pátracej akcie zo strany žiadnej z dotknutých osôb, splnomocnencov alebo ETP počas vyšetrovania nebol ani namietaný. Za hlavný motív bola označovaná možná pomsta zo strany Policajného zboru za napadnutie policajnej hliadky a poškodenie služobného motorového vozidla a tomu zodpovedal aj jeden zo skutkov, pre ktoré bolo začaté toto trestné stíhanie.

Tri dni pred samotnou pátracou akciou došlo v osade na [REDAKOVANÉ] k incidentu, čím splnomocnenkyňa v predchádzajúcej sťažnosti podmieňovala vnímanie tejto pátracej akcie ako pomsty proti rómskemu obyvateľstvu v danej lokalite. Táto domnienka bola vyvrátená množstvom dôkazov. V prvom rade listinnými dôkazmi bol preukázaný

stúpajúci trend kriminality (najmä majetkovej) oproti predchádzajúcim obdobiam v náraste až o 50 trestných činov. V danom čase bolo z danej lokality v pátraní desať osôb na ktoré bol vydaný buď príkaz na zatknutie alebo príkaz na dodanie do výkonu trestu, pričom pred začatím samotnej akcie v teréne boli príslušníkom z iných zúčastnených útvarov vydané zoznamy hľadaných osôb.

V konečnom dôsledku reálny účel a zákonný účel tejto pátracej akcie vyplýva aj z množstva výpovedí svedkov žijúcich na rôznych adresách v osade [REDACTED] či už v bytových domoch alebo v chatrčiach, ktorí vypovedali, že príslušníci PZ žiadali ich občianske preukazy, zapisovali si ich osobné údaje na nejaké papiere či dokonca do nejakého zariadenia, príslušníci PZ disponovali zoznamami hľadaných osôb a po preukázaní totožnosti či už prostredníctvom OP alebo iných tam prítomných osôb pokračovali vo výkone tejto činnosti ďalej.

Pokiaľ ide o možný rasový motív vo vzťahu k naplánovaniu a realizácii predmetnej pátracej akcie, tak v tom to smere v priebehu vyšetrovania neboli zistené žiadne dôkazy ktoré by čo i len naznačovali, že samotná pátracia akcia bola výslovne namierená proti obyvateľom komunity na [REDACTED] len v dôsledku a v priamej príčinnej súvislosti s ich etnickou príslušnosťou. Len zo samotnej skutočnosti, že v osade na [REDACTED] ulici v Moldave nad Bodvou žije výslovne komunita rómskej populácie ktorá prišla počas naplánovaného služobného zákroku do kontaktu so 60 policajtmi, nemožno ešte taký rasový motív prejudikovať.

Vyšetrovatel' však venoval dostatočnú pozornosť preverovaniu tohto motívu aj vo vzťahu ku konkrétnym príslušníkom PZ ktorí sa podrobili znaleckému skúmaniu z odboru klinickej psychológie a ktoré bolo zamerané na komplexné vypracovanie psychologického profilu ich osobnosti, pričom časť znaleckej úlohy sa vzťahovala aj na skúmanie ich postoja k občanom rómskej menšiny. Závery tohto znaleckého skúmania však ani u jedného z dotknutých príslušníkov PZ v tomto smere nezistili prítomnosť rasových predsudkov, neznášanlivosti či celkovom negatívnom postoji k menšinám.

Znalkyňa vo svojej dodatočnej výpovedi k záverom znaleckého posudku súčasne zadefinovala aj pôvod prílišnej opatrnosti [REDACTED] pri podávaní informácií o svojej vlastnej osobe, ktorá spočívala v opakovanej negatívnej medializácii jeho osoby práve v súvislosti s touto pátracou akciou.

Pokiaľ poškodení prostredníctvom splnomocnenkyne vo vzťahu k výroku 3 uznesenia namietajú rozpor vo výpovediach príslušníkov PZ [REDAKOVANÉ] na ktoré vyšetrovateľ PZ nemal prihliadať, tak toto hodnotenie považujem za vytrhnuté z kontextu. Z výpovedí menovaných ako aj ostatných príslušníkov PZ je zrejmé, že títo sa v čase pátracej akcie pohybovali vo viacčlenných skupinách. V danom prípade kontrolná skupina nebola tvorená len príslušníkmi OO PZ Moldava [REDAKOVANÉ], ale s nimi sa pohybovali aj príslušníci OKP OR PZ Košice okolie (pátrači) a príslušníci PMJ, pričom časť z nich zostávala pred bytovými domami a časť vstupovala do verejne prístupných priestorov (chodby) kde sa vykonávali kontroly osôb. Niektoré kontrolné skupiny do bytových domov ani nevstúpili a pohybovali sa výslovne po verejných priestranstvách medzi chatrčami a domami.

Skutočnosť, že k obmedzeniu osobnej slobody poškodeného [REDAKOVANÉ] došlo pred bytovým domom vyplýva nielen z výpovede [REDAKOVANÉ] a ďalších príslušníkov PZ služobne zaradených na PPÚ, ale aj z výpovede niektorých obyvateľov [REDAKOVANÉ]. Napr. svedkyňa [REDAKOVANÉ] (v zhode s výpovedami policajtov) okrem iného uviedla, že poškodený [REDAKOVANÉ] sa v danom čase nachádzal pred bytovým domom, nepočúval pokyny policajtov, bol opitý a mal oblečené modré dlhé flakaté rifle. Ďalší svedok [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vypovedal, ako videl predvádzanie poškodeného [REDAKOVANÉ] po verejnom priestranstve, avšak bez nejakej bitky a používania elektrického paralyzéra, ako to popisoval samotný poškodený. Mimochodom tento svedok tiež potvrdil, že pri príchode policajtov sa poškodený [REDAKOVANÉ] nachádzal pred panelákom. A podobne ako vo všetkých ostatných prípadoch kde poškodení popisovali demoláciu ich majetku, ani tu či už samotný [REDAKOVANÉ] alebo jeho manželka či iný príbuzný nepovažovali za vhodné a potrebné zachytiť rozsah tohto poškodenia či už mobilným telefónom alebo iným záznamovým zariadením (vyhodenie čerstvého nákupu von cez zatvorené okno).

Za nedôvodnú považujem aj výhradu poškodeného [REDAKOVANÉ] vnesenú k otázkam hodnotenia jeho pravdivosti zo strany vyšetrovateľa PZ. Už len preukázaná silná intoxikácia poškodeného alkoholom v čase udalosti (ťažký stupeň opitosti hraničiaci s otravou alkoholom), jeho správanie sa počas priebehu pátracej akcie (ignorovanie pokynov príslušníkov PZ), absencia následkov ktoré by nevyhnutne museli vzniknúť pri tak

brutálnom fyzickom násilí ako ho poškodený popisoval, vylučujúce závery vykonaného dokazovania a jeho trestná minulosť (doposiaľ 12 krát súdne trestaný) nasvedčujúca, že ide o osobu ktorá sa opakovane dopúšťa úmyselnej trestnej činnosti, musia mať zákonite vplyv na konečné závery orgánov činných v trestnom konaní v procese hodnotenia, či sa skutok stal alebo nie a teda či poškodený uvádza pravdu alebo nie. Napokon táto povinnosť vyplýva vyšetrovateľovi PZ v trestnom konaní priamo z ustanovenia § 132 Trestného poriadku...

Za výslovnú provokáciu možno považovať list adresovaný verejnej ochrankyni práv, ktorého autorom mal byť [REDAKOVANÉ] (čo bolo vylúčené skúmaním KEU, ale aj jeho výpoveďou,) a v zmysle ktorého z danej policajnej akcie mal byť vyhotovený videozáznam, avšak jeho existencia sa účelovo zatajuje.

Svedkyňa [REDAKOVANÉ] sa vo svojej výpovedi otvorene zmienila ako v období po policajnej akcii vnímala aktivity [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a ďalších osôb z viacerých cudzích štátov smerujúce k tomu, aby obyvatelia osady na [REDAKOVANÉ] išli výslovne vypovedať na policajtov a využili túto udalosť na uplatnenie náhrady škody.

V podstate asi najreálnejší pohľad na pomery, vzťahy a prežívanie tejto udalosti v komunite na [REDAKOVANÉ] vniesla do tohto prípadu aj výpoveď svedka [REDAKOVANÉ], ktorý sa narodil a vyrastal na [REDAKOVANÉ], je poslancom mestského zastupiteľstva v Moldave na Bodvou už tri volebné obdobia a dodnes udržiava s obyvateľmi z osady na [REDAKOVANÉ] aktívne vzťahy. Tento svedok tiež podrobne vypovedal čo vnímal bezprostredne po zásahu priamo v osade (žiadni skrvavení alebo dobitý ľudia, žiadne zdevastované obydlia a pod.) ale aj o aktivitách osôb z prostredia ETP sľubujúcich obyvateľom [REDAKOVANÉ] vysoké odškodné a iné benefity za to, že budú „určitým negatívnym spôsobom vypovedať o priebehu policajnej akcie“.

V kontexte vyššie rozvedených okolností prípadu som sa preto v závere nevyhnutne zaoberal otázkou, či boli splnené podmienky pre vydanie napadnutého rozhodnutia resp. a contrario, či boli splnené podmienky pre postup podľa § 206 Trestného poriadku voči určitej osobe, kde do úvahy prichádzali poškodenými výslovne označení príslušníci PZ [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

Okolnosť či výsledky vyšetrovania odôvodňujú postavenie osoby obvineného pred súd je vecou úvahy prokurátora, ktorej opačnou alternatívou z hľadiska dokázania viny vo vzťahu ku skutkovým zisteniam je zastavenie trestného stíhania procesným postupom v zmysle § 215 Trestného poriadku. Samotnému postaveniu pred súd musí zákonite predchádzať vznesenie obvinenia v takých prípadoch, ak existuje „dostatočne odôvodnený záver“, že trestný čin spáchala určitá osoba. Posudzovanie odôvodnenosti záveru, či skutkové zistenia sú dostatočnej kvality na to, aby sa mohlo trestné stíhanie viesť už voči konkrétnej osobe, nemôže spočívať na svojvôli orgánu činného v trestnom konaní, ale musí sa veľmi dôsledne a opatrne posudzovať predovšetkým z pohľadu ďalších následkov do práv a postavenia dotknutej osoby, keďže vznesenie obvinenia konkrétnej osobe pre konkrétny trestný čin závažným spôsobom zasahuje do jej súkromia.

Preto je potrebné posudzovať otázky vznesenia obvinenia zvlášť citlivo v situáciách kedy dochádza ku stretu viacerých skutkových verzii a kedy musia orgány činné v trestnom konaní dôsledne, presvedčivo a logicky zdôvodniť, prečo sa rozhodli pre taký alebo taký postup. Rozhodne však nemožno uplatňovať šablónovitý postup a každú podozrivú osobu automaticky obviňovať a postaviť pred súd, takto absurdne kriminalizovať každú osobu, voči ktorej skrsne čo len náznak nejakého podozrenia, a v konečnom dôsledku sa alibisticky spoliehať na to, že súd rozhodne...

Na základe vyššie rozvedených skutkových okolností a citovaných ustanovení zákona som preto po starostlivom preskúmaní, uvážení a zhodnotení všetkých okolností daného prípadu jednotlivo i v ich súhrne a na základe vnútorného presvedčenia dospel k záveru, že vyšetrovateľ PZ z pohľadu vydania meritórneho rozhodnutia v tejto trestnej veci dospel k správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne a zákonným spôsobom subsumoval pod príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne ustanovenia zákona. Uvedené potom nevyhnutne našlo svoje vyjadrenie v enunciate tohto uznesenia.»

76. Ako z citovaných častí odôvodnení napadnutých rozhodnutí zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016 vyplýva, Krajská prokuratúra v Prešove sa všetkými, pre rozhodnutie o riadnych opravných prostriedkoch splnomocnenkyne poškodených (sťažovateľov) proti rozhodnutiam vyšetrovateľa SKIS-stred podstatnými (relevantnými) skutkovými, ako aj právnymi otázkami zaoberala a dala na ne podrobné odpovede. Krajská prokuratúra

v Prešove až detailným spôsobom reagovala na každú splnomocnenkyňou v sťažnostiach prednesenú námietku. Ústavný súd nepovažuje za potrebné na tomto mieste opätovne opakovať dôvody uvedené v rozhodnutiach Krajskej prokuratúry v Prešove a ani obsiahle pasáže odôvodnenia uznesení vyšetrovateľa SKIS-stred z 23. novembra 2015 a 22. marca 2016, s ktorými sa takisto dôkladne oboznámil, pretože z uvedených citácií odôvodnení rozhodnutí jasne a zreteľne vyplýva, prečo bol prokuratúrou prijatý verdikt o potrebe zamietnutia sťažností proti rozhodnutiam „zastavujúcim“ začaté trestné stíhanie.

77. Je evidentné, že orgány činné v danom prípravnom konaní vykonali maximum pre objasnenie všetkých skutkových okolností prípadu. Podľa názoru ústavného súdu v danej veci neprichádza do úvahy čo i len minimálna pochybnosť o tom, že by nebolo vykonané účinné úradné vyšetrovanie inkriminovanej policajnej akcie na [REDAKOVANÉ] ulici v Moldave nad Bodvou a následného konania príslušníkov Policajného zboru vo vzťahu k sťažovateľom.

78. Závery prijaté vyšetrovateľom SKIS-stred a Krajskou prokuratúrou v Prešove sú opreté o výsledky dôkladne vykonaného vyšetrovania, pritom rozsiahle odôvodnenia ich rozhodnutí sú logické, homogénne, bez vnútorných rozporov s uvedením racionálnych vyhodnotení zabezpečených dôkazných prostriedkov a z nich plynúcich dôkazov.

79. Orgány činné v prípravnom konaní presvedčivo odôvodnili zistenie faktu, že proti sťažovateľom nebolo príslušníkmi polície postupované tak, ako to tvrdili vo svojich výpovediach. Účinky nimi uvádzaných postupov a spôsobov konania príslušníkov polície (fyzické násilie, neprimerané použitie donucovacích prostriedkov, poškodzovanie majetku a pod.) by sa zákonite museli prejavíť v objektívnom svete v podobe následkov takéhoto konania na predmetoch útoku (či už živých alebo neživých), ktoré však preukázateľne nenastali. Svedčia o tom nielen znalecké posudky, ktoré sťažovatelia spochybňujú z dôvodu uplynutia dlhšieho času od reálneho uskutočnenia policajnej akcie po ich vyhotovenie, ale aj výsluchy svedkov, lekárske správy, ďalšie listinné doklady, obrazové záznamy (fotografie), audiovizuálny záznam (video) a iné, teda aj také, na výpovednú hodnotu ktorých plynutie času nemá negatívny dopad. Ak k použitiu donucovacích prostriedkov

došlo, stalo sa tak v situáciách predpokladaných zákonom a v medziach zákona, o čom boli vyhotovené zodpovedajúce záznamy a štandardné hlásenia o použití donucovacích prostriedkov. Vyšetrovateľ inšpekčnej služby vykonaným vyšetrovaním preukázal, že neexistujú pochybnosti o tom, že pri použití donucovacích prostriedkov príslušníkmi polície počas tejto pátracej akcie nedošlo k excesu mimo zákonom upravený rámec, s čím sa Krajská prokuratúra v Prešove stotožnila.

80. Za takejto situácie ústavný súd konštatuje, že pre pozitívne rozhodnutie o porušení práva sťažovateľov podľa čl. 3 dohovoru [ale aj čl. 16 ods. 2 ústavy, čl. 2 ods. 3, čl. 7 a čl. 10 medzinárodného paktu, čl. 12 a čl. 13 dohovoru proti mučeniu a čl. 5 písm. b) dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie] absentuje dôležitý prvok, a to dôveryhodné tvrdenie, že došlo k zlému (v kvalite požadovanej čl. 3 dohovoru alebo čl. 16 ods. 2) zaobchádzaniu so sťažovateľmi (pozri už zmienené rozhodnutie Assenov a ďalší proti Bulharsku, rozsudok č. 24760/94 z 28. 10. 1998).

81. Rovnako, ako nebolo preukázané použitie neprimeraného násillia (resp. neprimeraného použitia donucovacích prostriedkov), z odôvodnení napadnutých rozhodnutí vyplýva, že nebol preukázaný ani neoprávnený vstup do obydlí. Tieto závery jasne vyplývajú z dôkazov, na ktoré napadnuté rozhodnutia tak Krajskej prokuratúry v Prešove, ako aj inšpekčnej služby zreteľne poukázali.

82. Rozsah vykonaných procesných úkonov skutočne nasvedčuje tomu, že orgány činné v trestnom konaní pristupovali k objasneniu okolností prípadu zvlášť precízne. Avšak, ako vyplýva z napadnutých rozhodnutí, práve znalecké dokazovanie poskytlo orgánom činným v trestnom konaní také kvantum informácií príslušnej kvality, ktoré ich viedlo k opodstatnenému presvedčeniu o nepravdivosti sťažovateľmi tvrdených okolností prípadu. Nerešpektovanie získaných záverov znaleckého dokazovania orgánmi činnými v trestnom konaní by znamenalo diskvalifikáciu objektívnosti a náležitého objasnenia veci. Ústavný súd pritom zastáva názor, že vyšetrovateľ SKIS-stred postupoval správne (rozhodne nie v rozpore so zákonom), ak pre náležité objasnenie veci využil

zákonnú možnosť pribratia súdneho znalca do konania na podanie takéhoto znaleckého posudku.

83. Sťažovatelia tvrdili, že zastavenie trestného stíhania bolo predčasné a okolnosti spáchania skutku neboli bez pochybností vyvrátené. Navyše, zo sťažnosti sťažovateľov možno vyvodit' ich názor, že o zastavení mal rozhodnúť až všeobecný súd.

84. Práve v prípade zvolenia postupu podľa § 206 Trestného poriadku (vznesenie obvinenia), ktoré je nevyhnutným predpokladom pre následné podanie obžaloby, na základe ktorej by sa trestná vec dostala pred všeobecný súd, by sa vyšetrovateľ inšpekčnej služby a prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove vykonávajúci dozor nad vyšetrovaním za takto zisteného skutkového stavu s vysokou mierou pravdepodobnosti vystavili riziku neopodstatneného zásahu do základných práv osôb, voči ktorým sa sťažovatelia takéhoto vznesenia obvinenia domáhali.

85. Porušenie práva na účinné úradné vyšetrovanie sťažovatelia vidia aj v samotnej dĺžke jeho trvania a uplynutia dlhšej doby od skutku po jeho začatie (začatie trestného stíhania). Zastávajú názor (v súlade s judikatúrou ESLP), že účinné vyšetrovanie by malo byť rýchle a bez priet'ahov. Je podľa nich neodpustiteľnou skutočnosťou fakt, že trestné stíhanie vo veci sa začalo až po siedmich mesiacov od spáchania skutku. Ústavný súd sa s touto námietkou s prihliadnutím na okolnosti danej veci nestotožnil. Zo sťažnosti sťažovateľov rovnako ako z napadnutých rozhodnutí SKIS-stred, ako aj Krajskej prokuratúry v Prešove vyplýva, že pred aktuálnym trestným stíhaním boli v súvislosti s realizáciou dotknutej policajnej akcie viacerými subjektmi podané trestné oznámenia (aj sťažovateľom v 1. rade), ktoré však neboli „úspešné“ (t. j. na ich základe nebolo možné trestné stíhanie začať) aj z dôvodu nedostatku vyžadovanej kvality. Či tomu tak skutočne bolo, ústavný súd v rámci konania o aktuálnej sťažnosti preskúmať nemôže, a to jednak z dôvodu viazanosti petitom podanej sťažnosti, v ktorom absentuje takáto požiadavka, a jednak z dôvodu oneskorenosti prípadnej takejto požiadavky (pozri § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, z ktorého vyplýva dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu, ktorá vo vz'ahu k predchádzajúcim trestným oznámeniam nepochybne uplynula).

86. Navyše, ústavný súd preskúmaním sťažností a jej príloh (najmä všetkých napadnutých rozhodnutí) nezistil žiadnu okolnosť súvisiacu s časovo neskorším začatím trestného stíhania, ktorá by sa na vyšetrowaní (jeho účinnosti a efektívnosti) prejavila negatívnym spôsobom.

87. Ani celkovú dobu trvania trestného stíhania („*viac ako 2 roky*“) ústavný súd nepovažuje vzhľadom na rozsah vyšetrowanej veci za neprimeranú. Bez akýchkoľvek pochyb sa na dĺžke trvania prípravného konania prejavil väčší počet poškodených a svedkov, ale aj samotný charakter a závažnosť šetrenej trestnej činnosti, čo si vyžadovalo vykonanie početných vyšetrowacích úkonov. Snaha o čo najrýchlejšie ukončenie trestného konania by nepochybne ohrozovala jeho kvalitu, čo by v tomto prípade bolo zvlášť nežiaduce. Podľa názoru ústavného súdu orgány prípravného konania postupovali v súlade s rozumným náhlením sa.

88. Nečinnosť alebo neefektívnu činnosť orgánov činných v trestnom konaní sťažovatelia v rámci napadnutého trestného stíhania výslovne nenamietali.

89. Pokiaľ išlo o otázku nezávislosti, a teda aj nestrannosti inšpekčnej služby, Krajská prokuratúra v Prešove sa k nej dostatočne vyjadrila poukazujúc na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 62/2015 z 29. septembra 2015, v ktorom sa uvádza, že v rámci Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úradu inšpekčnej služby plnia príslušníci Policajného zboru úlohy inšpekčnej služby, ktorí boli zákonom predpísaným spôsobom určení za vyšetrowateľov Policajného zboru, resp. nariadeným za poverených príslušníkov Policajného zboru na vykonávanie činností v skrátrenom vyšetrowaní, a teda na legálnom a legitímnom základe plnia zákonné úlohy Policajného zboru [§ 2 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov] vo vzťahu k trestnej činnosti páchanej príslušníkmi Policajného zboru.

Pokiaľ išlo o otázku nezávislosti, a teda aj nestrannosti inšpekčnej služby, aj k nej sa krajská prokuratúra dostatočne vyjadrila, poukazujúc na zjednocujúce stanovisko

trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 62/2015 z 29. septembra 2015, z ktorého vyplýva, že „*V rámci úradu inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky plnia príslušníci Policajného zboru úlohy inšpekčnej služby a títo príslušníci Policajného zboru boli zákonom predpísaným spôsobom určení za vyšetrovateľov Policajného zboru, resp. nariadeným za poverených príslušníkov Policajného zboru na vykonávanie činností v skrátanom vyšetrowaní, a teda na legálnom a legitímnom základe plnia zákonné úlohy Policajného zboru (§ 2 ods. 1 písm. d/ zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore) vo vzťahu k trestnej činnosti páchanej príslušníkmi Policajného zboru.*“.

90. Viac ako problematiku legality a legitimacy inšpekčnej služby, t. j. služby Policajného zboru ako takej, určenej na vyšetrowanie trestnej činnosti páchanej príslušníkmi Policajného zboru, sťažovatelia vyzdvihli pochybnosť o jej nestrannosti a nezávislosti, keďže vyšetrovateľ inšpekčnej služby a príslušníci polície, ktorí prichádzali do úvahy ako potencionálni páchatelia vyšetrowanej trestnej činnosti, mali v konečnom dôsledku toho istého nadriadeného – ministra vnútra Slovenskej republiky. V tejto súvislosti sťažovatelia poukázali na rozhodnutia ESLP v obdobných veciach (napr. Eremiášová a Pechová proti Českej republike, rozsudok, 16. 2. 2012, č. 23944/04), v ktorých tento konštatoval porušenie práv tamojších sťažovateľov práve z týchto dôvodov, ako ich prezentujú sťažovatelia. Judikatúra ESLP totiž požaduje, aby osoby vykonávajúce vyšetrowanie boli nezávislé na osobách zapletených do vyšetrowaných udalostí. Nevyhnutná je teda absencia hierarchických či inštitucionálnych väzieb medzi týmito osobami. Dôraz je kladený tiež praktickú nezávislosť [pozri taktiež Isayeva, Yusupova a Bazayeva proti Rusku, rozsudok, 24. 2. 2005, č. 57947/00, bod 210].

91. Žiaľ, ústavný súd aj s prihliadnutím na judikatúru a známy postoj ESLP k tejto otázke nemohol sťažnosti sťažovateľov ani v tejto časti vyhovieť. Podľa názoru ústavného súdu je v danej veci potrebné zvýrazniť práve inštitút dozoru príslušného prokurátora nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní (§ 230 Trestného poriadku), ktorého účelom je okrem iného aj zabezpečenie nestranného a nezávislého vyšetrowania. K tvrdeniu o nedostačujúcej dozorujúcej úlohe prokurátora na to, aby vyšetrowanie splnilo požiadavku

nezávislosti (ide o tvrdenia sťažovateľov opreté o rozhodnutia ESLP vo viacerých kauzách proti Českej republike), ústavný súd prihliadol najmä na tú konkrétnu okolnosť danej trestnej veci, že prokurátor Krajskej prokuratúry v Prešove sa *«v rámci dozorovej právomoci zúčastnil výsluchov takmer všetkých osôb, ktoré boli dňa 19. 6. 2013 predvedené na OO PZ Moldava, výsluchov ďalších viacerých poškodených, výsluchov svedkov, znalcov, výsluchov funkcionárov PZ, viacerých ostatných radových príslušníkov PZ vrátane hlavného podozrivého nstržm. [REDAKOVANÉ] a úkonov rekognícií»*, a to s tým výsledkom, že *„na strane vyšetrovateľa PZ a ním vedeného vyšetrovania... nezistil tendenčnosť vo vyšetrovaní, účelovosť postupu, zakrývanie či ignorovanie skutkových zistení, predpojatosť voči osobám poškodených či priamo k veci samotnej, zásahy do vyšetrovania zo strany jeho služobne nadriadených, iných osôb či dokonca politický vplyv na čo obaja splnomocnenci poškodených poukazujú, alebo akékoľvek iné negatívne aspekty, ktoré by vo vzťahu k vyšetrovaniu samotnému dovoľovali pripustiť čo i len pochybnosť o jeho netransparentnosti.»*

Sťažovatelia túto konštatáciu Krajskej prokuratúry v Prešove nepopierajú a ani nijako neatakujú. Uvedené pritom svedčí o mimoriadnej aktivite dozor vykonávajúceho prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove a v tomto konkrétnom prípade to podstatne oslabuje, ak nie celkom neguje tvrdenie o nedostatočnosti dozorujúcej úlohy prokurátora vo vzťahu k nezávislosti a nestrannosti vyšetrovania; s poukazom na jej konkrétne okolnosti došlo k naplneniu praktickej nezávislosti.

92. Bezpodmienečné trvanie na splnení formálnych podmienok tak, ako sú nastavené judikatúrou ESLP v podmienkach platného a účinného právneho poriadku Slovenskej republiky (v aktuálnom type konania pred ústavným súdom, t. j. namietané porušenie základných práv fyzickými osobami podľa čl. 127 ods. 1 ústavy) by v konečnom dôsledku viedlo k takému výsledku, aký prezentoval ESLP aj v spomínanom rozsudku Eremiášová a Pechová proti Českej republike zo 16. februára 2012, keď neuznal prípadnú sťažnosť uvedených sťažovateľiek podanú Ústavnému súdu Českej republiky za účinný prostriedok nápravy a konštatoval, že ani Ústavný súd Českej republiky by nijako nemohol zhojiť sťažovateľkami namietaný nedostatok nezávislosti a nestrannosti vyšetrovania, pretože ide o problém štrukturálnej povahy.

93. Sťažovatelia v ďalšom namietali porušenie ich práva na ochranu pred diskrimináciou podľa čl. 14 dohovoru a čl. 12 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 3 a 13 dohovoru a čl. 5 písm. b) a čl. 6 dohovoru o rasovej diskriminácii. Uviedli, že majú dôvodné podozrenie, že tieto ich práva boli porušené v dôsledku ich príslušnosti k rómskej etnickej skupine ako odvrata za napadnutie policajnej hliadky niekoľko dní pred udalosťou z 19. júna 2013. Podľa ich názoru sa obdobné policajné akcie vykonávali predovšetkým v lokalitách, ktoré obývajú osoby rómskej etnickej príslušnosti, čo u nich evokuje dôvodné podozrenie o rasovo motivovanom konaní príslušníkov Policajného zboru. Sťažovatelia sú toho názoru, že zo strany orgánov činných v trestnom konaní nedošlo k dôkladnému preskúmaniu možného rasového motívu akcie.

94. Ústavný súd k uvedeným tvrdeniam sťažovateľov uvádza, že pokiaľ spájajú porušenie práva zaručeného v čl. 14 dohovoru [ale aj čl. 12 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 3 a 13 dohovoru a čl. 5 písm. b) a čl. 6 dohovoru o rasovej diskriminácii] s porušením ich práva podľa čl. 3 dohovoru [ale aj čl. 16 ods. 2 ústavy, čl. 2 ods. 3, čl. 7 a čl. 10 medzinárodného paktu, čl. 12 a čl. 13 dohovoru proti mučeniu a čl. 5 písm. b) dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie], potom ich požiadavke na vyslovenie porušenia týchto práv logicky nebolo možné vyhovieť, a to z dôvodu nezistenia zásahu do práva podľa čl. 3 dohovoru [ale aj čl. 16 ods. 2 ústavy, čl. 2 ods. 3, čl. 7 a čl. 10 medzinárodného paktu, čl. 12 a čl. 13 dohovoru proti mučeniu a čl. 5 písm. b) dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie].

95. V súvislosti s poukazom na skutočnosť, že podobné policajné akcie sa vykonávajú neproporcionálne a len v rómskych osadách, ústavný súd poznamenáva, že v aktuálnej veci, t. j. v konaní o tejto sťažnosti sťažovateľov je predmetom preskúmania postupu a rozhodnutí orgánov prípravného konania v dotknutej trestnej veci. Tieto orgány nemali a nemajú žiaden dosah na sťažovateľmi tvrdené okolnosti, ktoré mali predstavovať zásah do ich práva na zákaz diskriminácie, preto sa takého zásahu v tejto súvislosti ani nemohli dopustiť.

96. Podstatnejším pre posúdenie tejto veci bolo, či orgány prípravného konania skúmali opodstatnenie a zdôvodnenie nariadenia vykonanej policajnej akcie, a v tomto smere ústavný súd považuje napadnuté rozhodnutia Krajskej prokuratúry v Prešove (ale aj postup a rozhodnutia vyšetrovateľa SKIS-stred) z hľadiska ochrany základných práv sťažovateľov za dostatočné. Vyšetrovaním bolo zistené, že hlavným a jediným dôvodom naplánovania a vykonania danej pátracej akcie bol *„preukázaný stúpajúci trend kriminality (najmä majetkovej) oproti predchádzajúcim obdobiam a to v náraste až o 50 trestných činov. V danom čase bolo z danej lokality v pátraní desať osôb, na ktoré bol vydaný buď príkaz na zatknutie alebo príkaz na dodanie do výkonu trestu, pričom pred začatím samotnej akcie v teréne boli príslušníkom z iných zúčastnených útvarov vydané zoznamy hľadaných osôb.“*. Z citovaného je zrejmé, že príslušné orgány uvedenú otázku neopomenuli a primeraným odôvodnením k nej prijatých záverov dali právam sťažovateľov zadosť.

97. Vzhľadom na všetky dosiaľ uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľov v časti namietaného porušenia základných práv podľa 12 ods. 2 a čl. 16 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 3, čl. 13 a čl. 14 dohovoru, čl. 2 ods. 3, čl. 7 a čl. 10 medzinárodného paktu, podľa čl. 12 a čl. 13 dohovoru proti mučeniu, ako aj práv podľa čl. 5 písm. b) a čl. 6 dohovoru o odstránení rasovej diskriminácie postupom Krajskej prokuratúry v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 13/14/7700 ani jej uzneseniami zo 16. februára 2016 a z 19. mája 2016 je zjavne neopodstatnenou, čo bolo dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

98. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2017